

DOMOLJUB

ŠTEV. 26.

V LJUBLJANI, DNE 2 JULIJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Naši Amerikanci v domovini

Na praznik sv. Petra in Pavla je prišla na obisk v svojo staro domovino močna četa naših Amerikancev, ki so organizirani v Kranjski slovenski katoliški jednoti.

Sprejem, ki so jim ga Slovenci priredili, priča, da daljava in dolga leta ločitve niso zrahljala vezi ljubezni in bratstva med nami, ki smo ostali na rodni grudi in med onimi, ki jim je tuja dežela postala druga domovina in krušna mati.

Nekaj nas posebno veseli ob tem vselem svidenju. Kljub temu, da so naši bratje živeli dolga leta v tuji zemlji in v velikih nevarnostih, niso pozabili dvojega: vere svojih očetov in svojega slovenskega jezika.

Kako lep zgled so lahko onim, ki po par letih bivanja v tujini pozabijo eno in drugo. Naj bi njihovo bivanje med nami naučilo vsakogar izmed nas prave ljubezni do vere in naroda.

Našim Amerikancem pa prav iz srca želimo, da bi se med nami prav dobro počutili, da bi povsod našli prijazno besedo in odkrito srce.

Bog vas živi, bratje!

Škoč Baraga

Odpis zemljiškega davka ob vremenskih nezgodah

Vsako leto, osobito v tem letnem času zadenejo našega kmetovalca različne elementarne nesreče, zlasti po toči. Zaradi škode, prizadete posevkom in drugim pridelkom po elementarnih neizodah se sme deloma odpisati osnovni davek od zemljišč. Da se doseže ta odpis, so potrebni sledeči pogoji:

Osnovni davek na dohodek od zemljišča se sme odpisati:

a) neglede na površino, če je letina poškodovane parcele uničena za več nego četrtino z ognjem, požarom, vodo, točo, yolskimi miši, rastlinsko ujo ali kobilicami.

b) če je prizadel škodo drug izreden in neodvraten dogodek, brez lastnikove krivde n. pr.: mraz, vihar, orkan, velika suša itd., toda samo, če ni zadel le posameznih parcel, ampak cele pokrajine. Poškodba za več nego četrtino letine je tudi v tem primeru pogoj za odpis vsake poškodovane parcele v dotični krajini.

Osnovni davek na zemljišče se ne odpisuje, če je nastopila elementarna nezgoda takrat, ko so bili kmetijski pridelki že požeti. Za davčni odpis je pogoj, da je nastopil elementarni dogodek pred

žetvijo ali med njo, ne pa po njej. Zaradi tega se odpis davka dovoli le, če je nastopil elementarni dogodek takrat, ko so bili poljski pridelki že požeti (oddeleni od tal), toda so bili še na polju. Če se kako zemljišče v letu po gospodarskem

običaju dvakrat obdela, se oceni prva obdelava z dvema tretjinama, druga pa z eno tretjino letine.

Pri mešanih obdelavah (n. pr. vinograd s sadjem, kromuza s fižolom, rž z deteljo itd.) se oceni poškodba glavnega ploda odnosno pridelka z dvema tretjinama, postranskega ploda pa z eno tretjino, če sta res oba uničena.

Odpis davka se ravna po velikosti škode, prizadete letini zemljišča in sicer:

1) Če je poškodovana več nego četrtina, a manj nego polovica letine, se odpisuje 25% letnega osnovnega davka.

2) Če je poškodovana polovica, a manj nego tri četrtine letine, se odpisuje 50% osnovn. davka.

3) Če je poškodovana vsa letina, se odpisuje ves osnovni davek dotičnega zemljišča.

Da se ne izgubi pravica do odpisa davka, se mora prijaviti vsaka škoda, ki je bila prizadeta po elementu in ki daje pravico do odpisa davka, brez takse, najdalje v osmih dneh od dne, ko se je škoda opazila.

Prijava mora vložiti v primerih pod a) davčni zavezanec sam ali njegov pooblaščenec; v primerih pod b) jo lahko vložijo oškodovani davčni zavezanec skupno, vložijo pa jo lahko tudi občinsko oblastvo samo.

Prijave se morajo vlagati pri pristojni katastrski upravi (ne pri davčni upravi), lahko tudi po pošti.

V prijavi če je individualna, to jo vložijo posamezni posestniki, je treba točno označiti poškodovane parcele ter navesti občino, vas in kraj, kjer leže poškodovane parcele; če je prijava skupna, je treba navesti, kateri in kolik del okoliša je poškodovan. V vsakem primeru mora (morajo) navesti vložitelj (vložitelji) prijave, čas in vrsto elementarne nezgode ter prijavo podpisati.

Prijave ki so prispele tako pozno, da se po mnenju oblasti škoda ne da več ugotoviti, se morajo kot prepozno izročene takoj zavrniti. Zoper tak odlok je dopustna pritožba na finančno direkcijo v osmih dneh od dne obvestitve.

Škodo ugotovi na licu mesta komisija, ki je sestavljena iz enega uradnika katastrske uprave in dveh članov občine.

Ocenjevanju škode mora prisostvovati zaradi potrebnih pojasnil starejšina vasi (župan), če ga vas ima in pa oškodovani davčni zavezanec.

Da bodo vedeli davčni zavezanec vlagati prijave na pravilni naslov, navajamo še pod katero

Poleti je treba lase bolj negovati!

Prah in vročina škodujeta lasem. Če jih redno umivate z Elida Shampoomom — Vam ostanejo lepi in zdravi!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

PO SVETU

Italija

s Duhovnike zapirajo. Fašisti napenja-
jo strune do skrajnosti. Zdaj so se spravili
tudi na svoje rojake, italijanske duhovni-
ke. Po vatikanskih vesteh je bilo v zadnjih
dneh zaprtih več duhovnikov, ki so v cer-
kvi s prižnice javno zavzeli stališče v vati-
kanskem zmislu in proti italijanski vladi. V
Pulju je bil neki duhovnik zaprt zato, ker
je s prižnice prečitil enega zadnjih pape-
ževih govorov.

s »Bomo pa v katakombah molili!« —
Pravi vladar in neomejen gospodar Italije,
ministrski predsednik Benito Mussolini se
je v zadevi spora z Vatikanom izrazil, da
ne odneha na noben način in da bo še v
bodoče odločno nastopal proti vsem sovra-
žnikom fašizma. Iz raznih mest se poroča,
da je dal Mussolini zapreti veliko število
katoliških laikov, ki so bili v zvezi z raz-
puščenju Katoliško akcijo v Italiji. Glavni
vodja te akcije Signor Corsanego se nahaja
v ječi in bo poslan kot sovražnik domovine
na znane Liparske otoke v pregnanstvo;
slična usoda čaka tudi druge. Mussolini je
razposlal 9000 skupinam fašistovske stran-
ke ostro zapoved, da se morajo držati svoj-
jih načel in biti neizprosni boj za načela
fašizma, češ, da številni borci zadnje sve-
tovalne vojne niso zastoj umrli za svojo do-
movino, ki priznava samo fašizem. Dalje je
Mussolini odredil velike predpriprave za
proslavo 10 letnice obstanka fašizma, ki se
bo vršila letos v jeseni. Sv. oče Pij XI. stro-
go obsoja nečuvni nastop poveljarja faši-
stov. Dostoj sv. oče še ni uradno odpokli-
cal svojega nuncija z italijanskega dvora,
pa ga najbrže še bo. Glede preganjanja ka-
toličanov pod sedanjo Mussolinijevo vlado
se je papež izjavil sledeče: Ako nas spodijo
iz naših domov, bomo molili v cerkvah, ako
nas pa bodo še iz cerkva pregnali, bomo
pa molili v katakombah, kakor so to delali
naši predniki pred 1900 leti.

Bolgarija

s Zmaga opozicije. Te dni so se vršile
v Bolgariji volitve v parlament. In zgodilo
se je: opozicija je dobila nad 150 poslan-

katastrsko upravo spadajo področja posameznih
davčnih uprav v Dravski banovini.

1) Področja davčnih uprav Ljubljana mesto,
Ljubljana okolica, Kamnik, Litija, Logatec in Vi-
šnjagora spadajo pod katastrsko upravo v Ljub-
ljani.

2) Področje davčne uprave v Novem mestu
ima tudi katastrsko upravo v Novem mestu.

3) Področja davčnih uprav Kranj, Radovljica
in škofja Loka spadajo pod katastrsko upravo v
Kranju.

4) Področja davčnih uprav Kočevje in Čabar
spadata pod katastrsko upravo Kočevje.

5) Področja davčnih uprav Brežice in Krško
spadata pod katastrsko upravo Krško.

6) Področja davčnih uprav Celje, Laško, Ko-
njsice in Šmarje pri Jelsah spadajo pod katastrsko
upravo v Celju.

7) Področja davčnih uprav Slovenjgradec,
Prevalje, Gornji grad in Šoštanj spadajo pod kata-
strsko upravo Slovenjgradec.

8) Področja davčnih uprav Maribor in Slo-
venska Bistrica spadata pod katastrsko upravo
Maribor.

9) Področje davčnih uprav Ptuj, Ormož, Lju-
tomer in Gornja Radgona spadajo pod katastrsko
upravo Ptuj.

10) Področja davčnih uprav Murska Sobota in
Dolnja Lendava spadata pod katastrsko upravo
Murska Sobota.

cev, vlada pa samo okrog 70. Najbrž bodo
sedaj opozicijske stranke dobile državno
krnilo v roke. Nekateri politiki proroku-
jejo, da bo nova vlada napram Jugoslaviji
prijaznejša kakor dosedanja. Bodi kakor-
koli, mi le želimo, da bi se prerokbe ures-
ničile in da bi celokupen bolgarski narod
čimprej izrazil svojo neuklonljivo voljo za
združenje vseh Jugoslovancev v eno mogočo
državo.

Anglija

s Gandhija pričakujejo. Glede večje
ali manjše samostojnosti Indije se bodo
vršila letos jeseni v Londonu posvetovanja,
ki se jih bo udeležil tudi voditelj indijskih
borcev za svobodo, Gandhi. Londončani že
delajo priprave, da bi lahko živel ta zna-
meniti mož v angleški prestolnici prav ta-
ko, kakor v svoji domovini. Gandhi živi
priprosto, strogo, a za angleške razmere
nenavadno. V vrtu vile, kjer bo bival Gandhi,
že gradijo majhne hleve. V hleve pri-
dejo koze, ki bodo dajale Gandhiju mleko
za prehrano. Vendar to niso angleške koze,
ampak prave indijske, katere bo pripeljal
Gandhi s seboj na isti ladji, na kateri se bo
on vozil. Vse sobe v vili bodo indijsko
opremljene. Osebe vile bo v indijskih ob-
lekeh. Indijske obleke so že dospele v Lon-
don iz Indije; so dvojne, za hladne dneve in
za tople dneve in iz posebne volne. Ena soba
v vili je urejena kot predilnica. Tamkaj bo
prebival Gandhi vsak dan s svojim spre-
mstvom pol ure pri kolovratu. Za prejo je že
tudi prispela volna iz Indije in je je toliko,
da se bo z njo Gandhi lahko mesece in me-
sece kratkočasil.

Španija

s Izid volitev. Po poslednjih vesteh so
dobili pri volitvah: Kmetijska republikanska
stranka 100 mandatov, socialisti 130 man-
datov, radikali 80 mandatov, levičarski ra-
dikalisti 60 mandatov, katalonski
avtonomisti 42 mandatov. Socialisti so zma-
gali večinoma po mestih razen v Barceloni.
V Sevilji so zmagali revolucionarni prista-
ši majorja Franca. V Bilbau so zmagali re-
publikanci.

Amerika

s Hooverjev predlog. Državni pred-
sednik Združenih držav Amerike je pre-
senetil pretekli teden ves svet. Kakor zna-
no, mora Nemčija plačevati raznim drža-
vam ogromno vojno odškodnino. Nemci
pravijo, da so gospodarsko prešibki, da bi
vse to zmogli, in nemški državni predse-
dnik Hindenburg je prosil Hooverja za po-
moč. Hoover je sedaj predlagal moratorij
za eno leto, to se pravi: Nemčija naj eno
leto nikomur ne plača vojne odškodnine,
ki znaša več milijard letno. Z moratorijem
bi bile seveda denarno prizadete mnoge
države, posebno Francija. Vsakdanji sve-
tovni dogodki nas vedno bolj prepričujejo,
da je trajen mir nemogoč, ako ne posta-
neta dejstvo dve važni načeli: a) mir brez
vojnih odškodnin in nasilnih osvojitvev ze-
melj in b) samoodločba narodov. Prvo na-
čelo že stopa več ali manj v ospredje in
tudi drugo, o samoodločbi narodov, že ni
več za devetimi gorami.

s Razno. V Clevelandu so 7. junija slo-
vesno praznovali v slovenski župniji sv.
Vida prvo srebrno sv. mašo, katero je da-

roval g. župnik B. J. Ponikvar. G. jublantu
želimo tudi mi še mnogo blagoslovljen-
let! — V bolnišnici v Chicagu je umrla so-
proga jugoslovanskega konzula gospa Anti-
gona Kolombatovič, rodom Rusinja. — V
Detroitu, Mich., je mestna vlada tekom ene-
ga leta izdala okrog ene milijarde dolarjev
brezposelnim v pomoč. Skrbni za 46.000 dru-
žin. — V Clevelandu je umrl 47 letni Janez
Prevec iz Loža. — V Jolietu je preminul
Janez Grahek iz Semiča. — V Waukeganu
je odšla na drugi svet Frančiška Mavtin-
gar, rojena Suhadolnik iz Preserja. — Isto-
tam je odšla po večno plačilo Marija Ko-
zina, rojena Urbančič, iz vasi Brezje, fara
Dobrava pri Ljubljani. — V Pittsburghu je
zaspala v Gospodu Ana Krošel, rojena Urek
iz Brežic na Štajerskem.

Drobne novice

27 bank je že propadlo zadnjih par let
v ameriškem Chicagu.

Vsaj 95 odstotkov domačega žita mo-
rajo po odredbi vlade premleti italijanski
mlini.

Zopet so šli kupčevat v Rusijo italijan-
ski industrijci. Naša jugoslovanska indu-
strija lahko vse doma proda.

Nobene zasebne trgovine ne bo letos
več v Rusiji.

Večina hranilnih bank v ameriškem
Njujorku je znižala obrestno mero od 4 na
3 in pol odstotka.

S krizanjem pšenice in rži hočejo Nem-
ci združiti plodovitost pšenice s skromnostjo
rži.

2 m 82 cm je visok kmet Kazanov, ki
živi v neki sibirski vasi.

200 srednjih šol bodo zaprli v Romu-
niji. (Ministrski predsednik Jorga je po po-
klicu — profesor!)

Veliki izgredi proti Židom so bili v
grškem Solunu.

Umrli je v starosti 90 let Fallieres, biv-
ši predsednik francoske republike.

Svobodna luka za ruske sovjete menda
postane Trst.

Framasonom ni všeč novi francoski
državni predsednik Doumer.

Italijansko časopisje napoveduje, da bo
Italija odpovedala trgovinsko pogodbo s
Jugoslavijo.

Gonja proti Katoliški akciji v Italiji se
nadaljuje.

Banca generale, največji romunski de-
narni zavod, je zašla v težkoče.

Po 5 in pol Din kg so prašiči v Pod-
karpatski Rusiji, a ni kupcev.

Japonski ognjenik Jakedake zopet
bruha.

24 milijonov stane čiščenje velikega
prekomorskega parnika in traja dve leti.

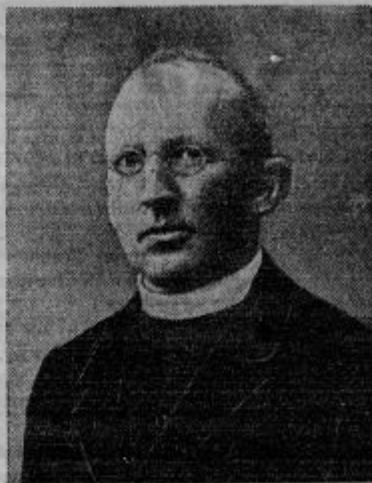
Komunističnim poslancem so razve-
ljavili mandate tudi v Romuniji.

5236 milijonov lir uvoza in 3987 mili-
jonov lir izvoza izkazuje Italija. Je torej še
vedno pasivna.

Skoraj 18 milijonov stotov žita je uvo-
zila Italija od 1. julija 1930 do 31. maja
1931. V istem času lani osem milijonov.

Deset milijonov bo veljala palača, ki si
jo zida v Plznu češki socialdemokratski
prvak Holzbecher.

V francoskem Primorju je umrl ruski
veliki knez Peter, brat Nikolaja Nikolaje-
viča.

Profesor na škof. gimnaziji v Št. Vidu, dr. Anton Breznik je dopolnil 50. leto. Na mnoga leta!

Posluga Kranjske slov. kat. jednote, ki je organizirala obisk ameriških Slovencev v domovino.

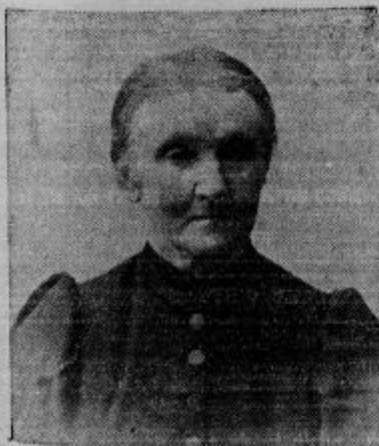
Kanonik dr. M. Opeka pozdravlja v imenu g. knezoškofa ameriške Slovence ob prihodu na Jesenice.

Zastava KSK Jednote.

Pevski zbor »Grafika« je te dni dovršil potovanje po Češkoslovaški in Avstriji. Priredil je več krasno uspešnih koncertov.

Dve jubileantini. V Borovnici sta nedavno praznovali gospa Jerica Švigelj in gospa Ana Jurca svoj 90. rojstni dan. Še na mnoga leta!

Nizozemska kraljica Viljemina, ki je o priliki svojega obiska v Parizu posetila kolonialno razstavo. Po razstavi jo je vodil maršal Lyautey (desno), bivši generalni rezident v Maroku.

Poravnajte naročnino!

KAJ JE NOVEGA

d Sprejem ameriških Slovencev. Večja skupina ameriških Slovencev se je odpeljala 20. junija iz Njujorka proti stari domovini. Nasproti je šlo ameriškim Slovincem do francoskega Cherburga posebno odposlanstvo z g. katehetom Valetinom Tomcem na čelu. Prvi lep sprejem so doživeli naši ameriški rojaki na Jesenicah in nato v Ljubljani. Navdušeno pozdravljeni od mnogobrojnega ljudstva, ki je delalo špalir, so odšli slovenski Amerikanci najprej k službi božji, kjer jih je nagovoril stolni župnik g. kanonik dr. Klinar, poudarjajoč naše veselje, da so ostali tudi v daljni tujini zvesti svoji katoliški veri in svojemu milemu slovenskemu jeziku. Zastopniki ameriških rojakov so se šli nato pokloniti ljubljanskemu knezoškofu dr. Rožmanu, nakar so odkorakali k obedu. Med kosilom, ki so se ga udeležili tudi zastopniki raznih oblasti, so bili izgovorjeni mnogi lepi govori. Po kosilu so odšli na Vič obiskat grob pokojnega ameriškega duhovnika g. Suštersišča in so mu položili na grob lep venec. Ameriški rojaki ostanejo v stari domovini več tednov.

d Petdeset let je dopolnil znani slovenski učitelj jezikoslovec — slovničar gosp. dr. Anton Breznik, profesor v knezoškofijskih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano. Bog ga ohrani narodu še mnogo let!

d Dne 29. junija je bil v Inomestu posvečen v mašnika p. Inocencij Narobe, kapucin. Novo mašo bo pel dne 5. julija v kapucinski cerkvi v Škofji Loki. Pridigoval mu bo preč. o. Kamil Požar, škofjelovski gvardijan.

d 20-letnico obstoja je praznovala pretekli teden Tehnična srednja šola v Ljubljani.

d Slomškova družba, kulturna zveza katoliško mislečega učiteljstva ima v ponedeljek 6., v torek 7. in v sredo 8. julija zborovanje na Brezjah.

d V soboto 27. junija 1931 so slovesno otvorili električno cestno železnico iz Ljubljane na Vič.

d 40-letnico obstoja je praznovala te dni državna meščanska šola v Mariboru.

d Duhovne vaje za dekleta v Lichtenhurnovem zavodu v Ljubljani. Lichtenhurnov zavod v Ljubljani priredi v avgustu tridnevne zaprte duhovne vaje za dekleta. Duhovne vaje se bodo pričele v petek, dne 14. avgusta ob 18 in bodo trajale do torka 18. avgusta zjutraj. Te dni se bodo kmetiška in delavska dekleta lažje odtrgala od svojega dela in se mogle par dni nemoteno v miru in tihoti posvetiti svoji duhovni prenovitvi in poglobitvi. Vsa oskrba (stanovanje in hrana) bo v zavodu za nizko odškodnino 100 Din za vse dni. Iskreno vabljenje in dobrodošle so zlasti dekleta z dežele. Prijavite svojo udeležbo po dopisnici vsaj do 15. julija na naslov: Vodstvo Lichtenhurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg. Pripišite tudi svoj naslov. V zavodu dobite tudi vsa morebitna potrebna pojasnila. Duhovne vaje se bodo vršile samo za one udeleženke, ki bodo v zavodu stanovali.

d Velikačen dekliski tabor. V nedeljo, 29. junija je bil na staroslavni romarski poti na Gori Ojki mogočen tabor deklet iz Savinjske doline. Velika cerkev je bila nabito

polna. Prišla so dekleta iz vseh župnij Savinjske doline. Najprej je bila cerkvena pobožnost; cerkveno opravilo in govor je imel kanonik Časl kot voditelj Marijinih družb, nakar je bilo zunaj pred cerkvijo veliko deklisko zborovanje. Kot slavnostni govornik je nastopil predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec, ki je orisal vzvišene ideale naše krščanske in narodne prosvete. Sledili so navdušeni pozdravni govori deklet iz posameznih župnij, nakar se je veličastno uspeli tabor zaključiti.

d Prvi letošnji tabor krščanskega delavstva se je vršil 21. junija pri Sv. Barbari pri Prevaljah in je bil jako dobro obiskan. Obenem se je vršila proslava 35-letnice obstoja delavske organizacije v Meziški dolini.

d Opozorilo. Po deželi, zlasti po Dolenskem, so se zadnji čas razširile govorice glede vrednosti našega denarja. Ponekod govore, da bodo denar vnovič žigosali, drugod, da ga bodo zamenjali v razmerju 1 : 10 za zlato itd. Vse take govorice so popolnoma neosnovane. Z novim posojilom, ki ga je država nedavno dobila, se je posrečilo ohraniti naš dinar na isti veljavi, kot je bil doslej. Ne bo nikakih izprememb, žigosanj ali zamenjav. Nikakega povoda ni, da bi podcenjevali svoj denar. Ravno nasprotno: še nikdar ni bila skrajna štedljivost tako potrebna kot dandanes. Vsak odvišni dinar, ki ga morda še premorete, vložite v domačo hranilnico, ga boste še potrebovali.

d Važno za vse pridelovalce krme in žita. Vojno ministrstvo je razglasilo, da se bo takoj po ončani kešnji in žetvi začela po vseh garnizijah komisijska dobava krme (sena, ovs, ječmena in slame) direktno od pridelovalcev. Kmetijski posestniki se zato v lastnem interesu opozarjajo na to ugodno priložnost za prodajo kmetijskih proizvodov, pri kateri so izključeni razni posredovalci.

d Potujoče kmetijske šole bomo dobili v naši državi. V 20 vagonih bodo krožile po vsej Jugoslaviji. Tudi o tej ustanovi bomo rekli še katero.

d Nov, zelo važen zakon je podpisal Nj. Vel. kralj pretekli teden: uveden je monopol na izvoz in uvoz rži, pšenice in pšenične moke, kar se pravi, da bo vlada sama skrbela za uvoz in izvoz žita in moke. O zakonu, ki je, če se bo dobro izvajal, velike važnosti za naše kmetijstvo, bomo še pisali.

d Novi gradbeni zakon je razdeljen na štiri poglavja. Prvi del vsebuje: 1) splošne odredbe; 2) osnovne, na katerih naj se izdelajo regulacijski in gradbeni načrti; 3) predpise, ki se tičejo gradbenih okolišev, gradbenih con (pasov) nasadov, namakanja, stavbinskih zgradb; 4) predpise higijenskega značaja za poedine zgradbe; 5) tehnične predpise glede gradbenega materiala in zidanja zgradb; 6) ureditev zemljišč po odredbah tega zakona, izdelavo celacije zemljišč, izdelavo razdelilnih načrtov in uporabo zemljišč za javne potrebe; 7) predpise o komasaciji (zložitvi) zemljišč, ki ne ustrezajo predpisom ter nepravilnih zemljišč, delitev predpisom odgovarjajočih zemljišč po odredbah tega zakona, izdelavo načrtov za zlaganje posestev ter predpise o stroških za njihovo izvršitev; 8) predpise o odobritvi

gradnje in o uporabi zgradb, o gradbenem nadzorstvu; 9) predpise o gradbenih taksah in plačilu stroškov, o gradbenih odborih in njihovi sestavi; 10) predpise o izvršitvi ekspropriacije (razlastitve) o pogodbah ter o pogodbenih postopkih; 11) predpise o obveznosti in omejitvah gradbenih pravic in njih zahtevah, pravilnik o oddaljenosti zgradb od javnih zgradb in ustanov, prepoved gradbe v času izdelave regulacijskih načrtov ter prepoved gradnje v času uravnave rek in potokov; 12) predpise o graditvi pločnikov, vodovodov, kanalov, način njihove izvršitve in uporabi ter stroških; in 13) določbe o skladu za izvršitev uravnave. — Drugi del zakona vsebuje splošne predpise o ureditvi vasi, o zidavi novih naselbin, o vaških potih, o pristojnosti oblasti, o izdelavi in odobritvi načrtov za zidavo zgradb, odredbe za izdelavo pravilnikov, predpise o ureditvah. — Tretji del zakona vsebuje odredbe za ureditev in graditev industrijskih naselbin, kopališč, zdravilišč ter klimatičnih (vremenskih) in krajev za hribolazstvo, nadalje odredbe o pristojnosti za odobritev gradenj. — Četrty del zakona vsebuje prehodne in končne odredbe. Zakon stopi v veljavo, ko se objavi v »Službenih Novinah«, in dobi obvezno moč 6 mesecev po objavi.

d Dve novi železniški progi bo zgradila država v okolici Požarevca. Kralj je predmetni zakon že podpisal.

d Za poučna potovanja dijakov poljedelskih in gospodarskih vseučilišč v Zagrebu in v Belgradu je nakazal poljedelski minister 40.000 ozir. 20.000 Din državne podpore.

d Zakon o državnem prometnem oseboju je bil proglašen te dni. Koliko so železničari po novem zakonu na boljšem, bodo že sami povedali.

d Naš uvoz in izvoz. Glede uvoza v Jugoslavijo sili Nemčija vedno bolj v ospredje in v izpodriva zlasti Austrijo. Glede izvoza iz Jugoslavije pa je še vedno Italija na prvem mestu in vsa protestna zborovanja nič ne izdajo. Vsakdo in tudi Italija kupi potrebščine pač tam, kjer so boljše in cenejše.

d Bivši finančni minister dr. Stanko Švrnjuga je došel s svojo soprogo za nekaj dni na Bled, nakar odpotuje v inozemstvo.

d Na Vidov dan 28. junija je bila svečano otvorjena železniška proga Baker pošta—Baker luka, ki je izredne važnosti za naš pomorski promet.

d Začasna trgovinska pogodba med Madžarsko in Jugoslavijo, ki je prenehala veljati 30. junija, se bo začasno podaljšala za tri mesece.

d Telefonski promet so otvorili s 1. junijem med Bledom in vsemi centralami na Madžarskem in v Švici.

d Pravilnik o kovanju zlatnikov s sliko Nj. Vel. kralja in kraljice in o izdanju teh zlatnikov je predpisal minister za finance.

d Dva važna kmetijska pravilnika. Za izvrševanje zakona o ukinitvi veleposestev v naši kraljevini je izdelan pravilnik, ki bo v kratkem objavljen. Dalje se v ministrstvu za kmetijstvo dokončuje izdelava pravilnika o ustanavljanju kmetijskih šol v vseh važnejših središčih naše države. Pravilnik bo določal trajanje šolskega obiska, načrt dela, državno nadzorstvo in državno pomoč za kmetijske šole.

d Požar je uničil hišo posestniku M. tevžu Ferdinandu v Legnu pri Slovenjgradcu. — Gospodarsko poslopje je pogorelo v Srženici (Ponikva ob juž. žel.) pri Zlateškah.

Je udarila strela. — Ogenj je pokončal poslopje Franceta Gregoriča v Okrogu pri St. Rupertu. — Strela je zažgala hišo posestnice Marije Dovnik v Visolah pri Slovenski Bistrici. — Požar je uničil gospodarsko poslopje bratov Kersnik v Dobrenju pri Pesnici.

d V Polhovem Gradcu je umrla 29. junija Marija Strukelj, rojena Zobec, mati tamnega župnika, v 90. letu svoje starosti. Naj bo blagi pokojnici Bog obilen plačnik!

d Okrog vrbe — žalujke. V Veržeju je umrl salezijanski gojenec Šte'an Krč. — V Savi pri Zagrebu je utonil trgovec na Vrhniki g. Vladimir Škrbec. — Pri težkem tovarniškem delu se je smrtno ponesrečil 50-letni Franc Klinar na Koroški Beli. — V Zgor. Kašlju pri Dev. M. v Polju je nagloma umrl 42 letni mizarški predelavec Matja Vojska. — Nagle smrti je umrl v Domžalah uslužbenec g. Janko Korbar. — Od srčne kapi zadeta je umrla v Celju 45-letna šivilja Josipina Mayerhermann. — V Lovi pri Radečah je utonil Zidar Alojzij iz Bistrice. — V Repn'ah pri Vodica'ah je umrl g. Andrej Plečnik, gimn. profesor v pokoju. — V Ljubljani je umrla gđ. Mici Kanduč. — V ljubljanski Splošni bolnišnici je umrl g. Netko Vidmar, trgovec v Stari vasi pri Ljutomeru. — Na kresni dan je podlegel kratki srčni bolezni posestnik Jože Kolman iz Zapuž pri Radovljici. — V Ljubljani so pokopali vrtnarja g. Ant. Baica. — V Mariboru je umrla 90 letna Rozalija Novak, ena najstarejših v mestu. V Ljubljani so pokopali g. Marijo Videmšek roj. Ramšak. — V ljubljanski bolnišnici je umrl Dorče Ročan, uradnik Trboveljske premogokopne družbe.

d Živa zgorela. V Sinji gorici, mali vasi pri Vrhniki, se je na praznik sv. Petra in Pavla pripetila grozna nesreča. Sestnajstletna kmečka hči Valentina Gregorka je za domače otroke kuhala zajutrk na spiritem grelu. Dvignila pa je posodo tako nerodno, da se ji je špirit polil po vsem telesu in da se je v trenutku mlada Valentina spremenila v živo, gorečo bakljo. Komaj, komaj si je Valentina pogasila plamen na telesu, pa vendar je dobila tako grozne opekline, da jo je moral ljubljanski reševalni avto prepeljati v bolnišnico, kjer je popoldne umrla.

d S štedilnika je padel neki otrok v Logu pri Boštjanu in se je ubil.

d Konj ga je brcnil. Škodnikovi v Gornjih Slavih v Slov. Krajini so nenadoma izgubili gospodarja in očeta, 66-letnega Štefana. Oče je peljal proti domu voz sena. Ker je bilo seno visoko naloženo, se sam ni peljal, marveč je korakal ob vozu. Pot je vodila preko ozkega mostu. Gospodar se je tik za konji stisnil k vozu. Ko so konji pripeljali na most, je onega konja, za katerim je korakal škodnik, nenadoma pičil obad. Zival je vsled bolečine poskočila in brcnila z nogami nazaj. K nesreči je zadela moža v glavo. Udarce je bil močen. Lobanja je počila. Gospodar je obležal na tleh. Ljudje so videli prizor. Takoj so prihiteli, da bi ranjencu pomagali. Ves trud je bil brezuspešen. Spravili so ga domov in od tam prepeljali v bolnišnico v avstrijsko Radgono. Pomagati pa mu tudi v bolnišnici niso mogli. Naslednjega jutra je izdihnil.

d Ko sta preizkušala čoln. Oni dan sta nameravala 26letni Josip Dvoršak in 20letni Motzer Ervin, oba mizarška pomočnika v Mariboru, preizkusiti čoln, ki sta ga sama

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smehlja „Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama nimam kaj delati. Vzamem Schichtov Radion in on pere sam“. Nato čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-pravljice.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

zgradila. V veselem razpoloženju sta se odpeljala do sredine Drave. Tu sta pa hotela preizkusi še trdnost čolna na ta način, da sta ga začela zibati sem in tja. V tem trenutku pa se je čoln prekucnil in oba, Dvoršak in Motzer, sta izginila pod vodo. Dvoršak, ki je bil dober plavač, je pograbil potapljačega se tovariša, ki ni znal plavati in ga vlekel s seboj do železniškega mostu. Tu je ves opehan obnemogel in izpustil tovariša, ki so ga objeli deroci valovi. Obupno se je prijemal in lovil nekaj časa za Dvoršaka, ki je bil sam v veliki nevarnosti, dokler ni naposled izginil pod vodo. Z naddelovskim naporom se je Dvoršak ves izmučen komaj rešil iz objema smrti, ki mu je pretila. O nesreči so bili obveščeni takoj nekateri kopalci in čolnarji, ki so mogli rešiti le čoln in ga izvleči iz Drave. Ves trud, da bi našli nesrečnega Motzerja, pa je ostal zaenkrat brez uspeha.

d Ker se je zapletla konjska odeja med kolesa. Voznik Černec Joško in Lamat Ivan imata svojega konja in vozita skupno les s Pohorja za lesnega industrijalca Ivana Zura in Slovenski Bistrici. Huda nesreča se je pripetila oni dan 32-letnemu vozniku Jošku Černecu. Ko sta voznika peljala poln voz tesanega lesa po strmem klanecu v Gornjem Prebukovju proti Slov. Bistrici nazdol, se je nesrečni Černec vsedel na oje. Da bi ga ne tiščalo, je vzel še odejo, ki jo je imel za konje. Tovariš njegov, Lamat, je bil pri vozu zadaj. Med vožnjo se je zapletla konjska odeja med sprednja kolesa, ki so potegnili še voznika Črneca med kolesa, tako, da je šlo prednje in zadnje kolo z vso težo čezenj. Njegov tovariš pri zavori ni opazil nesreče prej, ko se je spotaknil ob ponesrečenca. Seveda je takoj ustavil voz, stopil k ponesrečencu, a bil je že mrtev. Kolesi sta Črneca popolnoma zmečkali.

d Učitelj rešil vojaka. Vojaki imajo od poldne do srede popoldneva prost čas in v tej vročini se je hotel v valovih Sore ohladiti tudi neki vojak škofjeloškega polka. Če tudi neplavač se je zakadil v vodo, kjer se stekata obe Sori, dasiravno je voda tu precej globoka. Jel se je že potapljati in bi tudi gotovo utonil, da ga ni izvlekel na suho v Puštal na dopustu se mudeči šol. upravitelj g. Hertman.

d Peklenska vožnja. V železniški radiopostaji v Derventi sta te dni zvečer delala

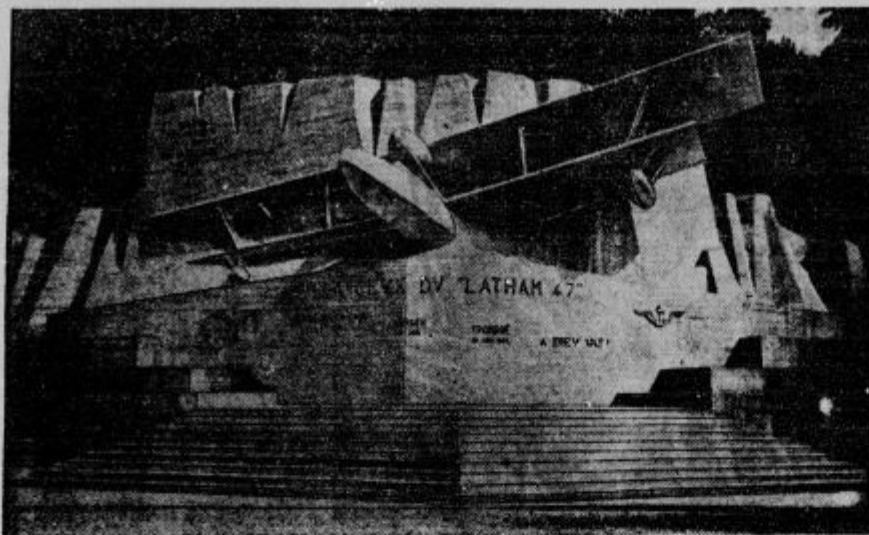
med drugimi tudi delavca Karol Račič in Filip Majič. Med njima je prišlo do prepira, ki je končal s pretepom, tekom katerega je Majič potegnil revolver in ustrelil na Račiča, zadevši ga v trebuh. Prišel je zdravnik, ki je ugotovil, da je potrebna takojšnja operacija. Račiča so naložili na avtomobil, ki naj bi ga prepeljal v Bosanski Brod. Sofer je vozil z največjo brzino, da bi čimprej dospel v bolnišnico. Ko pa je prišel do bolnišnice, je opazil, da je Račič že mrtev. Ni mu preostajalo drugega, kakor da se z mrličem vrne v Dervento. V tem pa je že nastopil mrak. Ko je avtomobil zavozil iz razsvetljenega mesta na temno ravan, se je soferja radi bližine mrliča polastila neka groza in je radi tega še bolj povečal brzino avtomobila. Nasprotni mu je privozil voz, na katerem je sedel kmet. Na nekem ovinku se je avtomobil z vso silo zaletel v kmečki voz ter ga popolnoma razbil. V luči reflektorjev je sofer med ruševinami voza opazil mrtvega kmeta. Soferja se je polastila še večja groza in odločil se je, da še drugega mrliča naloži na avto. Nato je obrnil nazaj proti mestu in pripeljal v bolnišnico mesto enega ranjenca dva mrtveca.

d Zaščita države. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je pričela razprava proti dr. Ivanu Leboviču, odvetniku iz Bjelovara. Obtožen je zločina o zaščiti državnega reda in miru. Obtoženi dr. Lebovič je bil kot znano svojčas soobtoženec v velikem procesu proti dr. Mačku in tovarišem, pa je bil tedaj oproščen. Razprava proti dr. Leboviču bo trajala več dni.

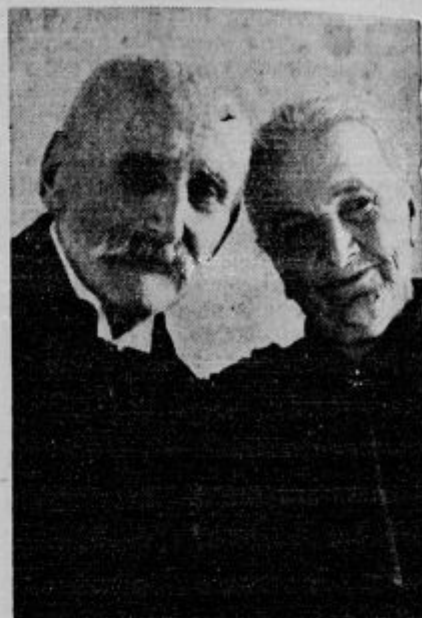
d Radi zločinstva tatvine so dobili pred ljubljanskim sodiščem Ivan Pavlič 10 let, Ivan Meserko 2 leti ječe in 2 leti prisilne delavnice, Ivan Skopin 2 in pol leta, Ivan Kosirnik in Stanko Jereb pa vsak po 2 leti težke ječe.

d Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, ožornost, migrena, pomanjkanje spanja, se morejo s »Franz-Josef« grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijah trgovinah.

**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!**

Spomenik Amundsenu in letalcu Guilbauda, ki sta izginila ob reševalni akciji za Nobilejevo ekspedicijsko. Spomenik so odkrili v normanski vasi Caudebec en Caux.

Biserino poroko sta na ljubljanskem Gradu praznovala g. Anton Perjatelj in njegova soproga Anka. Cestitamo!

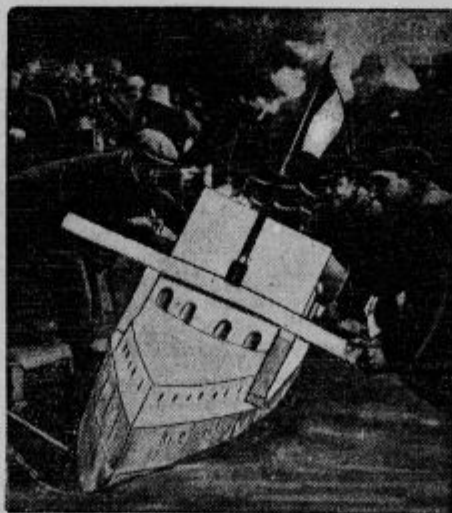
Zivijo! Na počitnice gremo!

Ameriški finančni minister Mellon v Parizu (levo poleg Brianda). Levo franc. ministr. predsednik Laval, desno Edge, ameriški poslanik v Parizu.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

61

Nepotopljiva ladja. Francoski matematik Chartrain je sestavljal model za ladjo, ki je na noben način ni moči potopiti. Francosko mornariško ministrstvo je odredilo poskuse s 4 metre dolgim modelom.

V planinski kapeli na Kofrah so v nedeljo uslovlili nov zvon, ki bo pastirje in hribovarje klical k molitvi in službi božji.

PO DOMOVINI

Iz Amerike.
(Eveleth Minn.)

Cenjeni g. urednik! Zopet želim napisati par vrstic v Vaš list »Domoljub«, ker mi je najbolj priljubljen v tujem kraju. Novic ni posebnih, katere bi zanimalo naše domače, pač pa so delavske razmere vsak dan slabše. Vedno več je strojev, vedno večja brezposelnost. Družba si nabavlja nove stroje, a delavec mora pustiti svoj kruh, družba si kopiči vedno težje milijone, a ubogi delavec gine od lakote. Še bolj pa je prizadeto ljudstvo, ker so mnogi izgubili v preteklem letu ogromne vsote. Maršikateri delavec je izgubil vse svoje krvave žulje za borzi. Iz vsega tega se širi strašna propalost. Pred par leti še ni bilo kaj takega, sedaj se pa že sliši: tu pa tam so bili vlomilci. Pred par dnevi so tu v bližnji naselbini trije brezposelni ustavili avto na cesti, zakrčali sroke kvišku ter oropali pri belem dnevu lastnika avtomobila. Prijeli so jih takoj. Na sodnikovo vprašanje so odgovorili: Dajte nam kruha, saj mi smo poštenji ljudje! Torej pošten človek, pa je primoran preživljati se s silo. Kdo je torej tega kriv? Pred par meseci sem čital v nemškem slovenskem listu, da je predsednik Hoover izjavil, da ne ve, kdo bo novi predsednik v naprej. Pa tudi jaz ne vem... Končno pozdravljam vse domače. Vašemu listu pa mnogo uspeha! John Strah, Eveleth Minn.

Toča, naša šola.
(Lom nad Tržičem.)

Dvakrat v enem tednu smo imeli v dolini od Storiča do Tržiča neurje, točo z nalivom. Prvič v nedeljo 21. pop., drugič v sredo 24. dop. Toča je saredila precejšnjo škodo, posebno po vrtovih in na sadju. — 28. t. m. smo zaključili prvo leto na naši novi šoli. Dopoldne so otroci pod vodstvom šol. upravitelja Kusa lepo prepevali pri šolski si. maši. Popoldne pa so priredili v šoli igro s petjem in deklamacijami. Bila je to leto že tretja solarska prireditev. Obenem so si starši ogledali razstavo pismenih izdelkov in ročnih del svojih otrok. Starši in učiteljstvo so lahko zadovoljni z uspehom šole v začetnem letu, ko šola niti za silo ni bila urejena. Z naprejem daj Bog še več napredka in uspehov.

Par novic.
(Iz Vodic.)

5. julija 1931 ob 15 imi vodilška Mlekarska zadruga v veliki dvorani »Doma« v Vodicah redni letni občini zbor za leto 1930 z običajnim dnevnim redom. Člani vljudno vabljeni. — Odbor.

Poletna vročina nas duši in polti, da je joj. Pa tudi polju ne koristi preveč, kajti dežja je bolj malo. Dosedaj je že še bilo! Bog daj, da le še tako ostane! Nevitni še ni bilo posebnih, treščilo pa je v nedeljo 21. junija v neko radio anteno. Kot pripovedujejo, ni napravila nikake škode, ker je bil aparat odklopljen, pač pa se je napeljava izkazala kot izjemno strogovod. — 24. junija smo imeli birmo. Bilo je okrog 300 birmancev. Temu primerno je bila okrašena cerkev in okolica. Mnogo mlajev in par lepših napisov je pozdravljalo škola, ki smo ga imeli prvič v svoji sredi. Naravnost očarani smo bili nad krasnim škofskim govorom. Popoldne je blagoslovil poslopja šolskih sester v Repnjam in se nato vrnil v Ljubljano. Prevzvišenemu še enkrat prisrčen pozdrav in dal Bog, da bi ga kmalu spet mogli poslušati v naši cerkvi! — 7. junija so šli naši fantje na Krvavec, pa so imeli radi dežja smola. Bo pa jeseni lepše. — Poletje je, čas dela in gibanja na prostem in nima nihče časa zdaj mreti. In zdravi smo; da bi le taki ostali! — V kratkem bo nabor in takrat, fantje, pamet! Ne zalivajte se z alkoholom in ne spravljajte nas v slab glas! — Letni kaže dobro, elektrika se nam obeta že za jesen. Nekateri imajo napeljava po hišah že montirano. Ljudje božji, ne posluhajte nergačev in počenščev, ki vam vedo povedati vse mogoče o elektriki! Verujte onim, ki res kaj vedo.

Naša šola.
(Vrhpolje.)

Naša šola je priredila pod vodstvom upravitelja Borisa Grada dne 28. junija proslavo Vidovega dne, katero je posetilo nad 200 odraslih. Sporedni, ki je obsegal 25 točk, je bil skrbno izbran in vzorno izvajal. O. upravitelj je ob koncu proslave razložil pomen Vidovega dne in končal: »Ne bomo prej spustili žalne zastave, ne meča iz rok, dokler ne zasije svoboda Jugoslavije bratom na Koroškem

in Primorskem! — Po proslavi je bila otvorjena šolska razstava ženskih ročnih del, pismenih in risarskih izdelkov. Razstavo je 28. in 29. junija obiskalo nad 800 ljudi iz domačega in vseh bližnjih šolskih okolišev. Posebno pozornost in splošno pohvalo so izzvala ženska ročna dela, katere poučuje ga. Elizabeta Grad-Stalowsky. Domača dekleta so prosile gospo učiteljico, da ustanovi pozimi tudi zanje krožek, v katerem bi se izpopolnile v izdelovanju narodnih vezenj in uporabi narodne ornamente. Šolsko upraviteljstvo se tem potom zahvaljuje vsem obiskovalcem razstave, ki so na ta način moralno podprli trud učiteljstva in učencev in tako vlili obojini novega veselja za šolsko delo in napredek. Najlejša hvala!

Tri smrti.
(Mekinja.)

Od strele ubita Valjavec Rud. in Balantič Ivana sta bila 23. junija obenem pokopana v Mekinjah ob polnoštevlini udeležbi uradništva in delavstva tovarne »Titan«. — 20. junija so našli blizu »Daca« v Godiču mrtvega utopljenca, ki je bil bržkone že dva dneva v vodi; imel je pri sebi 9063 Din. Pozneje se je dognalo, da je bil to okrog 75 let stari Fr. Škerlep iz Depalje vasi pri Domžalah. Zato so ga iz mrtvačnice v Mekinjah prepeljali v njegovo domačo župnijo in ga tam pokopali in sicer cerkveno, ker vsi znaki govore, da o samoumoru ne more biti govora, ampak da je mož radi slabosti padel v vodo in našel žalostno smrt radi krča ali od mrtvouda.

Proslava 25-letnice
(Rova.)

Slovensko kat. prosv. društvo na Rovih je obhajalo v nedeljo slovesno svojo 25-letnico z igro in govorom. Prof. Rožič je omenil, da je društvo imelo v 25 letih 70 seč, 60 iger in nad 50 predavanj. Društvo je jako vzorno delovalo.

Prosveta.
(Iz Lučin.)

V nedeljo 5. julija uprizaro kat. prosvetno društvo v Lučinah ob 3 popoldne dr. Krekovo igro »Tri sestre«. Ker je igra vzeta iz kmečkega življenja in polna pouka ter prepletana z veselimi prizori, ne bo nikomur žal, da si jo ogleda. Vsi, zakonski in ki se pripravljajo na zakonski stan, je bodo veseli.

Novice.
(Iz Zagorja.)

Županstvo je izdalo razglas, kako drago se sme prodajati meso. Sedaj, ko je živina tako poceni, se je prodajalo še vedno po starem, skoraj s stodontnim dobičkom. Ta ukaz moramo vsekakor pozdraviti. — Otroci iz topliške šole prirede ob priliki sklepa šolskega leta igro »V kraljestvu palčkov«. Nastopili bodo celo otroci iz »Otroškega vrta«, kar so že nekajkrat in sicer prav uspešno. — V naši dolini vlada med delavci še vedno občutna kriza. Ko je pred nekaj dnevi stekla do rudnika širokorna železnica, je bilo zopet 26 delavcev reduciranih. Starejši bodo dobili malenkostno penzijo, drugi so pa na cesti brez kruha. — Na kresni večer so našli s Kurma nad dve sto kresov po Dolenjski, Savski dolini, Stajerski in proti ljubljanski strani.

Zahvala.
(Cеровc.)

Ob priliki nesrečnega požara na Cerovcu, občina Črešnjavec, ki je uničil lepo posestvo Martina Ogulina, je bila v največji nevarnosti cela vas. Zato se tem potom vsi tamšnji posestniki najlepše zahvaljujejo sodelujočim pokritovalnim gasilec, ki so prihiteli od vseh strani na pomoč. Posebno zahvalo pa smo dolžni gasilec iz Dragunlje vasi, ki so s tako naglico prispeli s svojo brigadno. Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaji! — Posestniki iz Cerovca.

Novice.
(Vrhnik.)

Podružnica sv. Lenarta na Bregu je dobila nov zvon, ki bo vabil vernike pod božjo streho. — Kmetijsko nadaljevalna šola je imela poučen izlet v kmetijsko šolo v St. Jurij ob juž. žel. Vse naprave je udeležencem razkazal ravnatelj šole g. Petkovšek, naš rojak iz Stare Vrhnik. — Košnja se že dvirso vrši. Kot lani, pride tudi letos voljaška komišija, ki sama nabira seno. Bojimo se le, da bo

nastavila preizkuse cene, kot jih ima vsaka stvar, ki jo kmet prodaja. — Prostovoljno gasilno društvo na Vrhnikih bo 5. julija blagoslovilo svojo avtobrigadno. Cerkevni obred bo izvršil g. kanonik Mihael Opeka ob asistenci domačih gospodov duhovnikov. Ob 2 bodo večernice, po teh blagoslovih brigadne in nato veselice. Vabimo vse okoličane, da pomagajo prispevati k kritju nove, druge motorne brigadne. — V odbor občinske hranilnice so bili izvoljeni: Brenčič Jože, Vrhnik; Bradeško Franc, Vel. Ligojna; Jeraj Jakob, Bevke; Grom Tomaž, Stara Vrhnik; Žitko Jakob, Verd; Hren Ignac, Verd; Fortuna Matevž, Podlipa; Setine Davorin, Vrhnik; Verbič Josip, Vrhnik ter Opeka Andrej, Vrhnik. Upamo, da bo novi odbor uredil zamotano zadevo s hranilnično stanovanjsko hišo, pri kateri popravil so bili kreditni preokaračeni za 140.000 Din. — Zajec dela na polja veliko škodo. Občinski odbor je naprosil okrajno glavarstvo za pomoč zoper to nadlogo. — Posestniki naše občine bodo morali letos plačati 24.600 Din za osuševanje barja in 61.515 Din za trebljenje glavnih jarkov. Lepa vsota za te težke čase.

V Šmartno hočemo!
(Jablanica.)

Posestniki iz vasi, ki spadajo pod katastrsko občino Jablanica, so se zavezali za to, da bi se pri eventualni komasaciji občin odcepili od občine Litijske in dodelili občini Šmartno. Vzrok je v tem, ker jim je Šmartno mnogo bliže in ker je tudi sedež fare v Šmartnem. 72 posestnikov se je podpisalo za to. Samo šest je bilo neodločenih. Poslali so deputacijo k banu, ki jim je obljubil pomoč. Dal je tozadeven nalog okrajnemu načelniku. Občinski odbor litijski je seveda proti odcepitvi, dočim jo občina Šmartno želi.

Nova motorna brigadna.
(Ponikva pri Dobropoljah.)

Naše, še ne eno leto staro gasilno društvo si je zgradilo že svoj »Doma« in sedaj si je nabavilo motorno brigadno pri Strojnih tovarnah v Ljubljani. Je prvovrsten izdelek te domače tvrdke. Vsako nedeljo ima društvo z novo brigadno vaje. K tolikemu napredku društvu iskreno čestitamo! — Da pa bo društvo stroške vsaj nekoliko pokrilo — saj stane motorčka 44.000 Din — bo priredilo v nedeljo 5. julija ob priliki blagoslovitve brigadne vrtno veselico na vrtu g. J. Tomšiča. Vabimo vse prijatelje, da pohite 5. julija v Ponikve. Za novo motorčko so prispevali tudi rojaki iz Amerike. Iz Clevelanda so nam poslali 115 dolarjev, iz Kanade pa 23 dolarjev. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Novice.

(Sv. Jurij pod Kumom.)

Še od nas par novic: Letina dobro kaže. Vreme nam je nad vse naklonjeno. Nevitni nismo imeli, pač pa ravno prav dežja, pa še ta je padel večinoma po noči ali ob nedeljah, tako da nas pri delu ni nič mudilo. Tudi sadje dobro kaže, posebno orehi in črešnje. Le žal, da črešnje ne moremo prodati. Sušimo jih doma. Nekateri jih pripravljajo za žganje. Košnja je v polnem teku, tudi ječmen smo že poželi. — Primanjkuje nam denarja. Kar je treba kupiti, je vse drago, kar bi imeli naprodaj, nima nobene cene, ne les, ne živina, ne poljski pridelek. — Kuluk smo deloma že oddalčili, nekaj bomo delali pa še na jesen. — Kresni sejem je bil slab; kupcev ni bilo. — Umrla je pos. žena Marija Romišek. Kako je bila cenjena, je pokazal lep pogreb. — Šest fantov iz naše fare je potrjenih k vojakom.

Nesreče.

(Mirna na Dolenjskem.)

Pred par dnevi si je zlomil nogo, ko je padel s konja in ga je ta brcnil, posestnikov sin Anton Grden, star 22 let. Zdravi se v Kandiji. — Strela je udarila v hišo posestnika Alojza Koleša iz Migaleke gore. Vse je do tal pogorelo; prav nič niso mogli rešiti, komaj golo življenje. Ker je s tem prizadeta družina v veliki potrebi, je nujna pomoč potrebna!

Slovesnost.
(Prečna.)

Velika je glava sv. Antona Padovanskega po vsem svetu in mnogo pripomore njegova priprošnja pri Bogu. Zato se tako radi njemu priporočamo v raznih dušnih in telesnih zadevah. Pri nas je sv. Anton Padovanski celo farni patron. Za 700-letnico njegove slavne smrti se je novomeška dekanija z duhovniki in verniki — vreden onih, ki so od Prečne zelo oddaljeni — s pretilim g. proštom na čelu zbrala v nedeljo 14. junija popoldne v slavnosti primerno okrašeni cerkvi sv. Antona v Prečni. Komaj je cerkev sprejela vse romarje, ki so prišli v pro-

cesijah in posamič, zlasti iz Mirne peči jih je bilo veliko. Slavnostni govor je imel g. prošt; nato so bile pete litanije. Toliko in tako v srce segajočega petja ne najdeš zlepa, kot ga je bilo ta dan v Prečni. Med glasovi iz tisočev grl se celo orgle niso allšale. V naših prošnjah so bile obeležene tudi želje za blagodejni dež. In res, takoj naslednji dan smo ga dobili v izdatni meri, Bogu hvala za vse!

Pridite pogledat »Divjega lovca« (St. Jernej na Dolenjskem.)

Še enkrat opozarjamo, da bo v nedeljo 5. julija uprizorjena v prijaznem gozdiču na Dol. Mokrem polju narodna igra v štirih dejanjih »Divji lovec«. Toliko zanimanja še ni bilo za nobeno igro in je seveda razumljivo, saj igre na prostem še ni bilo ne pri nas ne pri sosednjih družinih. Zato je razumljivo, da bo marsikdo prišel pogledat iz same radovednosti, kako se bo vsa stvar izvršila. Tudi iz sosednjih fara se obeta velika udeležba. Na svidenju pri »Divjem lovcu« — Komisijoneli ogled za zidavo nove šole na Gor. Vrhpolju se je vršil minul teden. Z zidavo lahko pričnemo, kakor hitro bo denar na razpolago. Denar bo pa seveda težko dobiti, če težje pa ga z obrestmi vrniti. — Dežja smo hvala Bogu vendar nekoliko dobili in tudi toče, ki se letos po tolikih krajih ponuja, smo bili za enkrat obvarovani. V sredo že ob pol 6 zjutraj se je po polju ob Krki valjevala, pa škode vendar ni bilo še do sedaj. Da je le še v bodoče ne bi bilo!

Belokranjski kotiček

Metliški sres stvorjen. S 1. julijem prične poslovati glavarstvo v Metliki. Ta dan se vrši ob 9 slovečna služba božja, na kar bo slavnostna seja. — Uradni prostori so v gradu, tam je tudi glavarjevo stanovanje. Glavar, g. svetnik Ernest Karlavarič, je prišel v Metliko že pred nekaj dnevi. Za komisarja pride g. Znidrič, doslej komisar v Črnomlju. Imenovan je tudi en official, višji pomožni uradnik. V Metliki bosta nameščena referenta za kmetijstvo in gozdarstvo, ki bosta poslovala za obe belokranjski glavarstvi. Zdravstveni referent je dr. Ivo Pavšič. Za opremo uradnih prostorov je poslala banka uprava opravke za tri sobe. Novo glavarstvo šteje nekaj nad 11.000 oseb: 8.000 Slovencev, 3.000 pa Žumbertanov in sestoji iz sledečih občin: Metlika, Božakov, Črešnjavec, Drašič, Gradac, Lovica, Podzemelj, Radovica, Suhor in Radstovič. V črnomljskem glavarstvu ostane še 17.000 prebivalcev.

Prve sv. obhajilo. V Metliki se je vršila ta slovesnost v soboto pred Alojzijevo nedeljo. Privikrat je pristopilo k božji mizi 88 otrok. Enega pa je manjkalo: Anice Vrančarjeve iz Slamne vasi. Odšla je za vedno k Jezusu. Par dni prej je že sicer slabotno dete zbolelo na vnetju možganske mreže. Z otroško vero in ljubeznijo je dete prvič in poslednjič v življenju prejele Jezusa in prostodušno menilo: »Da, Jezus je, ki me je prišel iskat!« Res jo je prišel iskat, zakaj pol ure pozneje je njena dušica že odromala v večnost.

Cela domačija pogorela. V nedeljo 14. junija se je vršila na Krivokem vrhu v semiški fari ustanovna slavnost gasilnega društva, ki je v tem okolišču jako potrebno in doslej daleč naokrog ni bilo nobenega ognjenega društva. Ko se je slavnost zavlekla pozno v noč in so govorniki udeležence navduševali za požrtvovalnost in vnetje pri gasilnem delu, je kar nenkrat padel klic: Goril! Vse je hitelo gledat, kje in kaj gori. Gorela je domačija blagajnika Ogulina, ki je ogenj tudi prvi opazil. Zena je šla že k počitku, ob 11 ponoči pa jo je ogenj vrgel iz postelje. Došli gasilci so hitro vrgli skozi okno tri omare in razno opremo, rešili živino in še nekaj drugih stvari, pogasili gorečih poslopj pa ni bilo mogoče. Krito je bilo vse s slamo in zgoreli so val štirje objekti njegovega gospodarstva. Zavarovalnica je neznatna, zato udarec tem večji. Sodijo, da je bil ogenj zlobno podtaknjen. Dopisnik pa pripomni zraven še to, da je ekrajno žalostno in šlovesno nevedno, da so se med tistimi, ki so prišli gasiti, našli nekateri neotesanci, ki so uganjali nesramne burke in se zabavali s punčarami,

namesto da bi zgrabili in pomagali, ko je ogenj po njihovi pomoči tako nujno klical. Treba je tudi priznati, da so mnogi z vso požrtvovalnostjo zgrabili za delo, a oni drugi naj bi ostali rajši drugod.

Prosvetno društvo v Metliki. Pol leta ga že ustanovljamo. Dne 14. junija smo ga ustanovili. Na ustanovni občni zbor je prišel tudi zastopnik Prosvetne zveze dr. Čapuder, ki je razvijal misli o potrebi in namenu prosvetnega dela in o njegovem obsegu. Občni zbor je izvolil v odbor gg. Korena, Hladnika, Paborja, Pečarica iz Drašič, Simiča iz Radovič, Stefančiča iz Križevske vasi ter gđni Stepanovo in Korenovo. Za zaupnike po vaseh pa so bili izbrani še: Molek za Slavno vas, Nemanjč za Božakov, Pezdrič za Trnovce, Gornikova za Grabrovec in Ambrožičeva za Lovkico. — Doslej je pripravljali odbor oskrbel članstvu že lepo knjižnico in dober radio. Sedaj je pa vrata na članstvo, da pokane zanimanje in zmisel za prosvetno delo, da bo novo prosvetno društvo uspevalo.

Slamna vas se je odrezala. Govorilo se je nekaj, pa kdo bo vsake čenče za res jemal, da nameravajo v Slamni vasi pri Metliki za vidovdanskog žegnanje napraviti igro. Pa so jo res napravili, še dve igrice sta bili in v splošno zadovoljnost so kar dobro naredili in zaslužili so svoje ime in mesto tudi v »Kotičku«.

Nevihita s toče. 15. junija ob 2 se je razvijalo vreme v hud vihar. Tako je vihralo in mlelo, da je vse trepetalo. Ni prešla nevihta brez posledic. Ječmen, rzel za žetev, je kar zbil, da so ga morali pokositi in tudi trto je nekoliko zdelo. Najhuje je bilo v najbližji okolici Metlike. Vihar je prevrgel tudi Sturmov kozolet s plaščem na osem štantov, ki je bil ves napolnjen s kremo.

Radto

Radio program od 2.—9. julija.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 22.00 Cas, dnevne vesti. — Četrtek, 2. julija: 19.30 Gimnastične vaje — 20.00 O ustanovitvi ljubljanske škofije — 20.30 Orgle solo, izvaja prof. Randaj — 21.15 Koncert ljublj. šramel kvarteta (gg. dr. Ivan Karlin, dr. Mirko Karlin, Vladislav Prinčič in Viktor Dežela) in tenorista g. Mirka Jelčina — 22.15 Prenos z Bleda. — Petek, 3. julija: 11.45 O bistvu in organizaciji šolskega radia — 19.30 Gospodinjka ura — 20.00 Vrtnarstvo — 20.30 Prenos iz Beograda. — Sobota, 4. jul.: 19.30 Šah — 20.00 O propadu in ukinitvi oglejske patriarhije — 20.30 Operetni večer: pojejo gđ. Herta Arko in gg. Mirko Jelčin in Drago Zagar s spremlji. salonskega kvinteta — 22.15 Prenos z Bleda — nato plošče. — Nedelja, 5. jul.: 9.00 O čebelarstvu — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Versko predavanje — 11.00 Samospevi gđ. Stelke Korenčanove, za tem salonski kvintet — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče — 15.30 O reji plemenskih kožuharjev — 16.00 Duet mandoline in kitare — 17.00 Karol Capek: »R. U. R.«, igra Krekova mladina — 20.00 Samospevi g. Jeanette Perdanove, koncertne pevke (amerikanske pesmi) — 20.45 Prenos z Bleda — 22.00 Cas, dnevne vesti, — 22.15 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 6. julija: 19.30 Klima in človek — 20.00 Valčkova ura salonskega kvinteta — 21.00 Plošče — 21.30 Salonski kvintet. — Torek, 7. jul.: 19.30 O izdelovanju točev v rastlinski tovarni — 20.00 Kastel in Kastelci — 20.30 Prenos iz Zagreba.

NAZNANILA

n Na Ovčih pri Podnartu se bo vršil v nedeljo 5. julija delavski tabor za Gorenjsko obnem s službo božjo. Ob pol 10 bo pridiga, nato cerkveno darovanje, nazadnje sv. maša. — Castivci in Častivke sv. Valentina, ki ste ostali pozimi sv. Valentina dan doma zaradi snega, ne zamudite lepe priložnosti!

n Kropa. V nedeljo 5. julija popoldne priredi tukanje gasilno društvo blagoslovitev novega gasilnega doma in nove motorne brigade, združene z gasilsko veselico, za gasilnim domom v Kropl. Brigadni kumuje gospa Sabina Zupan. Na pomembno in prijetno slovesnost vabimo vsa gasilna društva in prijatelje ob blizu in daleč.

n Smartno pri Kranju. Krekovo prosvetno društvo z Jesenic gostuje to nedeljo zvečer ob 8 v našem prosvetnem domu z velizanimivo veselico: »Radikalna kuraz, pod režijo g. kaplana Tiringarja. Pridite pogledat!

Zivljenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

VI.

Dospel sem v drugo nadstropje.

Na voglu velikega hodnika je bila pritrjena plošča, na kateri sem lahko bral: »Od številke 300 do številke 360.«

Po veži je hodil sluga in žvižgal. Dve sobarici sta se smejala v uradni sobi poleg stopnic. S ceste je skozi odprta okna prihajal silen hrup.

Izbral sem arečen trenutek, da izvršim svoj načrt. Oni človek ni mogel upati, da bi mi lahko pobegnili skozi hišo, kjer je bilo toliko ljudi.

345... 350... 351... 352...

Bil sem pred vrati sobe, v kateri je bival Edvard Termond.

Ključ je tičal v vratih. Sreča je torej podpirala moj načrt vsem, v čemer sem bil mogoče pripravljen. Ta mala podobnost je pričala, kako brezkernno se je počutil tisti, ki sem ga nameraval preseči.

Ali je sploh slutil, da sem jaz na svetu.

Ustavil sem se za minuto pred temi zaprtimi vrati. Obleden sem bil v sukno, da sem lahko imel revolver takoj pri roki v prostornem žepu. Položil sem desanico na ročaj revolverja in odprl vrata, ne da bi potrkal.

»Kdo je?« se je zasmil glas človeka, ki jebral čišnik in kadil. Boj ležal nego sedel je v naslonjaču, noge je položil na mizo, hrbet je odračal k vratom.

Ni se potrudil, da bi vstal in pogledal, kdo je odprl vrata. Prepričan je bil brez dvoma, da je bil kak služabnik. Nisem mu dal časa, da bi se bil popolnoma obrnil.

»Gospod Roščič?« sem vprašal.

Komaj sem izpregovoril ti dve besedi, je že bil na nogah. Odrinil je naslonjač in se zatekel na drugo stran mize. Butil je vame z raztrganin obrazom.

Oči so se mu počasi odpirale, bile so čisto jasne, blede obraz mu je robila nekakj plava, z zdaj že osivela brada.

Usta so mu jecljale, noge drhtele.

To veliko in silno telo je popadel nenaden strah, pred kak'rim je vsa telesna moč brez uspeha. En aam krič se mu je v tem strahu odrgal iz prsi:

»Kornel!«

To preskušajo, ki sem o njej mislil meseci in mesece, to preskušajo sem arečno in dobro presl. To sekundo sem začutil, da so se razgrnili vsi zastori v meni, da mi je vse jasno. Imel sem tako našteto pred seboj vse potoke tega prizora že prej, obvladal sem samega sebe v taki meri, da je bil moj nasprotnik popolnoma zmuden.

Ta najbrž ni imel navede, da bi vsak dan premišljeval, kako bo zabiral sledove svojega zločina, kakor je delal njegov zaveznik, oči.

Roščičovo ime, ta strašna podobnost z mojim očetom, ta nenadni prihod — nisem se prav nič zmotil v svojih načelih.

Opazil sem, da bo treba takoj delati naprej! Na prvemu napadu sirahu dodati še pravi strah, ki bo izviral iz mojih besed. — Ta misel mi je prišla bliskovito, kakor je pač navadno pri razburjivih dejanjih.

Ce ga takoj ne spravim v strah do onemogočnega, se bo vrgel name, kakor hitro si bo malo opomogel.

terpentinovo milo
idealno in hitro očisti Vaše porile!

Z našo umetno

moštovo esenco „Moslin“

si lahko vsakdo s malimi stroški privrati izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenički za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 25.—. Dobl se samo v drogeriji A. Kane sligova Ljubljana in drogeriji Wolfram anal. M. Kane, Maribor, Gosposka 33.

V vsako hišo Domoljuba!

ed prega razburjenja, pobil me bo na tla in bo pobegnil, tudi če tvega pri tem, da ga na prvem stopnišču ustavi in primejo. Morda se mu bo celo posrečilo uiti in potem...

A že sem bil potegnil iz žepa samokresa. Hotel sem zločinca razorožiti, hotel sem mu pokazati, da vem vem in sem ga nagovoril s pravim imenom: »Gospod Edvard Termond, če se sa. to krenete proti meni, vas ustrelim kot ubijalca, kar tudi jaz, kakor ste vi ubili mojega očeta.«

Pokazal sem mu stol v okenaki duplini in mu velel:

»Sedite!«

Pokoril se mi je kakor stroj.

Ta hip sem ga držal popolnoma okročenega. A čutil sem, da bo to minulo takoj, ko si bo spet opomogel in prišel malo do zavesti. A tudi če bi potem on obvladal mene, kaj mi je bilo mar. Hotel sem izvedeti, ali sta Edvard Termond in hotel ena in ista oseba. In to sem zdaj vedel. Saj sem dobil neoporečen dokaz za to.

Zdaj je bilo treba sovražniku izvititi še drugi dokaz, ki sem ga hotel imeti, dokaz, ki bi izročil očima na milost in nemilost v moje roke. To je bil nov kos boja.

Z enim samim pogledom sem pregledal sobo, v kateri sem bil zaprt z zločincem. Na levi je stala postelja, na kateri je ležal zaprt kovčeg, kloboč in površnik; na nočni omarici pa sem videl jeleno bodalo in samokres. Na desni pa nizka omara, ki je zastavljala stranska vrata. Druga stranska vrata je zapirala omara za obleko z vdelanim zrcalom, poleg nje umivalnik in nato on, ki ga je moja iztegnjena roka vrgla med mizo in sed. okno.

Ni mogel ne uiti, ne doseči kake stvari za obrambo, da se ne bi moral prej spoprijeti z menoj za življenje in smrt. A če bi hotel kaj doseči, bi moral najprej pogasiti ogenj, ki je gorel v meni in me gnal naprej. Če je bil on orjak in silen, tudi jaz nisem bil majhen slabšč. Jaz sem imel petindvajset let, on pa petdeset. Torej je vse govorilo zame. Moral sem zmagati.

»Torej,« sem mu rekel ter sedel tudi jaz, a ga nisem izpusčil iz oči,« pogovoriva se!«

»Kaj pa hočete od mene?« je odgovoril surovo. Glas mu je postal nizek in hripav. Kri mu je šnila v lica, oči so se mu svetile, oči, ki so bile tako podobne očem njegovega brata!

V njem se je vzbujala žival, ki jo je prva nevarnost poltačila.

»Torej,« je rekel in stisnil pesti, »pa se dajva, pripravljene sem. Ustrelite vame, da bo že vendar konec vsega tega!«

In ko nisem na to odvrnil ničesar in sem ga še naprej držal tako pod namerjenim samokresom, je nadaljeval:

»Aha!« je zakričal, »ta pes Jakob me je prodal vam, da bi se me otresel... Sivar je zaslurana... On misli, da je na varnem. Ali vam je pa tudi povedal, kaj je bil on pri vsej tej stvari, on poštnjak, o čemer imam jaz dokaze? Aha, najbrž misli, da se vam bom jaz dal ubiti kar tako, ne da bi z vami govoril. Ne, ne, tulil bom, prišli bodo in naju prijeti in vse se bo izvedelo...«

Besnost se ga je lotevala. Začel bo vpiti: »Na pomoč! Slabo je bilo to, da je jeza prijemala tudi mene.«

Videl sem, kako mu je roka tipala po mizi, da bi našla kaj, kar bi mi zagnal v glavo. Ta roka je bila velika, močna, ta roka je brez dvoma bila tista, ki mi je ubila očeta.

Če bi bilo razburjenje v meni le za malo vzraslo, bi bil izgubljen. Pogledal bi mu bil kroglo v glavo, videl bi, kako teče njegova kri. Kaj bi mi to koristilo?

Ne, ne! To maščevanje je bilo sveto, zato ga nisem smel izvršiti na tak način, da bi glavni krivce ušel nekažnovan. V hipu mi je šnila v glavo misel, kako me bodo prijeti, če ga ustrelim, kako bom moral povedati vse, kar vsem, in kakšno žalost bom povzročil s tem ubogi materi.

K sreči zanj in zame sva oba nekaj časa razmišljala.

Prva misel, ki se je morala oglašati v njem, je morala biti najbrž ta, da ga je brat izdal, s tem, da je meni povedal samo pol resnice, da bi ga tako izročil mojemu maščevanju.

Druga misel pa je bila čisto gotovo ta, da sem jaz videti premalo odločen za sina, ki prihaja maščevati očelovo smrti, in da ne bom imel dovolj trdnosti, da izvršim stvar do konca.

Med nama je zazeval kratek molk. Zato sem se lahko popolnoma zbral in mu rekel:

»Varate se, gospod.«

To sem mu dejal čisto hladno, kar ga je iznova osupnilo, kot sem videl na njegovih očeh. Pogledal me je, potem jih je zaprl in nagubal čelo. Ni mogel prenašati, da sem bil jaz tako podoben očetu. To sem čutil.

»Ja, motite se,« sem nadaljeval z narejenim

glasom, da bi ta strašni razgovor opravil na tak način govorjenja, kakor ga uporabljamo pri trgovskih pomenkih.

»Nisem prišel zato, da bi vas dal prijeti, ali da bi vas ubil. Seveda,« sem nadaljeval, »če me ne boste vi sami prišli do tega, kot sem mislil, da boste storili takoj. Prišel sem samo zato, da vam ponudim neko kupčijo, a le pod pogojem, da mirno poslušate, kar vam bom povedal.«

Umolknila sva znova. Na hodniku se je zaslila glas in korak, skoraj pred vrati. Nekdo se je amejal. To je bil dovolj močan opomin zame, da se moram krotiti in obvladati, zanj pa prav tako, saj se je lahko spomnil, v kateri nevarnosti se zdaj nahaja. Pok orožja, krik — in takoj bi kdo stopil v sobo, ki je bila dostopna takoj s hodnika.

Edvard Termond me je poslušal s skrajno pozornostjo. Rahel blisk upanja mu je šnil čez obraz, potem pa je dobil izraz nezaupljivosti.

»Povejte svoje pogoje,« je dejal z nizkim, a že pomirjenim glasom.

»Če bi vas bil hotel ubiti,« sem začel, da bi ga prepričal, da imam poštene namene, »bi bili zdaj že mrtvi.« — In dvignil sem samokres.

»Če bi vas pa hotel prijeti, bi se mi ne bilo treba samemu truditi do vas, zadostovala bi dva policijska vohuna, zakaj, ne smete pozabiti, da ste ubežnik in da ima pravica še moč nad vami.«

»Prav,« je dejal čisto priprosto.

Potem je nekaj časa premišljeval in dejal po notranjem nagibu, ki je igral v tem najinjem razgovoru prav za prav glavno vlogo:

»Torej me ni Jakob prodal?«

»Bili ste mi na razpolago,« sem govoril, »da bi naredil z vami, kar bi hotel. Včeraj, predvčerajšnjim, davi, zdaj, to uro... Vidite, da sem moral imeti močan razlog, da tega nisem naredil. In samo od vas zavisi, ali se bo to zgodilo zdaj, ali pa ne.«

»In vi hočete, naj vam verjamem,« je odgovoril in pokazal s prstom na cev mojega samokresa, ki sem ga neprestano držal v roki, a ne več namerjenega nanj. »Ne, ne!« je rekel in dodal z odločnim izrazom, kar je kazalo, da je bil nekdanji podčastnik: »Na take reči se jaz ne dam izvabiti.«

»Poslušajte!« sem mu dejal s skrajno nezadovoljnim glasom. »Povedal vam bom ta razlog, ki me je oviral, da vas nisem pobil kakor slekega psa. Nisem hotel, da bi moja mati kdaj vedela ali samo slutila, kakšnega je dobila

»Zakaj? — Zakaj? — Kako čudno vprašate! — Zato, ker hočem! Ker se vam godi krivica, ker hočem obračunati z Vogelnikovimi zaplečniki. Pa mislite si, kar hočete! Na shod pojdem, pa magari, da Vi sami ne bi šli tja!«

»Jaz pojdem na vsak način, Mina! Ne dam se kar takole pod noge! Branil se bom z rokami in nogami. Saj bi lahko vse vrgel v koš, si poiskal kak drugačen poklic; za delavnega človeka, ki ima količ kaj soli v glavi, je zmeraj kos kruha na razpolago. Pa hočem, da sem — kar sem — hočem ostati baš učitelj. Na vsem svetu ni zame lepšega poklica.«

»Ne govoriva več o tem. Vi ostanete za učitelja v Loki — pa pikal!«

Te besede je izrekla Mina ko človek, ki je vzvišen nad kako zadevo in ki ima odločitev že v rokah. Novak se je dekletu čutil. Pa se je domislil, da ni niti še povedal, zakaj da je prišel.

»Mina, morda se vam je že čudno zdelo, da sem kar takole padel v hišo...«

»Nič se ne čudim. Naš prijatelj ste in zmeraj dobrodošli, kadarkoli bi hoteli v dolgočasni družbi popiti skodelico kave. Mati so veseli, če kdo pride; potem ne skuhajo kavo za troje, marveč za šest oseb in kar ostane, pride še nanje.«

Smehljala se je. Novak se je spet čutil. Da se zna to mrzlo dekle tudi šaliti, si ni nikoli mislil. Bolj in bolj mu je bila všeč. Pač je videl, da ni lepa; a bila je več ko lepa: imenitna je bila! Neki bedasti dovtip mu je prišel na misel, ki pa je vseboval vendar nekaj pametnega. Nekoč je nekdo dejal mojemu nekdanjemu prijatelju, ki ga že leta ni videl in ki se je medtem oženil: »Dragi moj, zmeraj sva si vse zaupala, povej mi no, ali tvoja žena res ni lepa?« — »Res,« je odvrnil oženjeni prijatelj, »po lieu ni lepa.

21

RAZNO

Tedenski sejmi za holandski sir v Alkmaar-u. Mesto Alkmaar ima sicer samo 28.000 prebivalcev, a vendar je bolj znano kot marsikatero večje holandsko mesto, to pa zaradi tedenskih velikih sejmov za prodajo holandskega sira. Sejm se vrši vsak petek in je znan ne le na Holandskem, ampak tudi po svetu. Na sejm pripeljejo kmetje ogromne množine edamskega sira. Glavna trgovina se vrši okoli stare mestne vage. Alkmaar s svojimi tedenskimi sejmi za edamski sir se nahaja v celni konkurenci z mestom Gouda, ki je središče ravno tako poznane Gouda-sira. Kaj pomeni proizvodnja in izvoz sira za Holandijo, najbolje povedo tele številke. Letno izvaša Holandija 95 do 97.000 ton sira v vrednosti okoli 80.000.000 holandskih forintov, t. j. približno 1.788.000.000 dinarjev. Pomembno je, da izvoz sira in maala stoji v Holandiji pod državnim nadzorom. Država se zaveda, da je za izvoz potrebno zaupanje. Državno nadzorstvo pazi, da brezvestni izvozniki za-

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

»Ne bo šlo drugače, Mina. Drugo nedeljo bodo imeli shod zoper mene, kjer bodo podpisali spomenico in jo poslali na vlado. Vse to izvira od krčmarja Vogelnika in se razpravlja za njegovimi mizami. — Seveda se shoda prav nič ne bojim, celo udeležil se ga bom.«

»Tudi jaz!« je dejala Mina.

Spet jo je zadovoljno pogledal.

»Tudi Vi? To je pa lepo in pogumno od Vas! Pa vendar, ker bodo taki siroveži zraven, bi rajši, če ne greste.«

»Pa grem! Nobenega se ne bojim. Ne bojim se njihov jezikov. Če bi se me pa kdo drznil dotekniti, naj si že kar naprej naroči umetni nos!«

Njena mogočna pest je vsa rdeča ležala na mizi, njeni krasni, močni zobje so se iskriili iz krepkih ust. Podobna je bila lepi, močni živali, ki te hoče ugrizniti. Nekaj časa sta oba molčala. Ko je hotel Novak spregovoriti, ga je zadržala:

»Za trenutek! Pravkar nekaj preudarjam.« Čez čas je dejala:

»Ze vem. Vi ostanete v Loki. Vsa sodrga s tistim omladnim nadzornikom vred ne bo ničesar opravila zoper Vas!«

»Čudim se vam, Mina. Vendar bi Vas prosil, da si radi mene ne delate nikakih neprilic. Saj je za Vas še itak težko. Zakaj bi si radi mene nakopali na glavo nove zamere in zoprnosti?«

v vašem bratu. Ali zdaj razumete, zakaj sem se odločil, da vas pustim, pojdite kamor hočete?... Seveda, če boste storili to, kar bom zahteval od vas. Zakaj niti misel na mater me ne bo ustavila, če me pritrata do konca. Vašim ameriškim oblastem, za katerimi se čutite varne, bom samo omenil, da umor iz leta 1864. še ni zastaran. Saj vidite, da ta hip igrate za svojo glavo... Da vam povem v dveh besedah svoj predlog: če dvajset let izvajate na brata močan vpliv, ki je bil za vas zelo koristen... Dobro vem, da ne vzbujate v njem srčnih bratovskih čustev, kajne? Ko ste se vrnili iz Amerike, da bi tukaj igrali nekega Rošdala, vam je moral poslati prej kaka navodila, kaj? Ta pisma ste gotovo shranili, da ste z njimi lahko držali brata v šahu. — Dam vam zanje stotisoč frankov!

»Gospod, mi je odgovoril, in samo po glasu sem spoznal, da se je spet dobil v oblast, zakaj hočete, da bi jemal tak predlog resno? Recimo, da so bila ta pisma res kdaj pisana in da sem jih spravil, čemu bi vam jaz izročal tak dokaz, kot je to? Kdo mi pa jamči, da me ne boste dali prav tako zadaviti, ko boste imeli pisma v rokah. Ah! je zavpil in me dobro pogledal v obraz, »saj ne veste ničesar?... To ime... Ta podobnost... Bedak jaz, kako ste me ujeli!«

Dvajset mu je spet poškrbilo obraz: zaklajel je. »Plačal mi boš to!« je zakrčljal. In v hipu, ko ga nisem držal pod samokre-om, je prevrnil name mizo s tako silo, da bi me bil podrl po tleh, če bi ne bil skočil nazaj. A že je imel dovolj časa, da se je vrnil name in me zgrabil z rokami.

K sreči mi je bil izbil iz rok samokres, ko se je zagnal vame in tako me ni mogla obiti skušnjava, da bi streljal. Začel se je med nama tih boj, ves čas ni nobeden od naju črnil niti besedice.

V prvem zaletu me je bil podrl po tleh, a jaz sem bil gibčen in vedna nevarnost, v kateri sem mislil, da živim, je v meni razvila vse dušne in telesne sile in spretnosti.

Čutil sem njegov dih na obrazu, njegovo kožo na svoji, njegove mišice na svojih, čutil sem duh njegovega telesa. Sovražstvo je večalo moje moči, hkratu pa mi je strah, da bi kdo utegnil slišati ta najin boj, dajal hladnokrvnost in premišljenost, ki jo je on izgubil.

Po nekaj trenutkih divje borbe, je čutil, da mu slabe moči, zato me je ugriznil v ramo tako silno, da sem zbesnel.

(Dalje.)

Pravni nasveti

Sprejem v državno službo. C. I. R. Vprašujete, če se sprejemajo v državno službo prosilci, ki so od naborne komisije spoznani za časno nesposobne in to pri zadnjem naboru. — Zakon o uradnih določah poleg drugih pogojev za sprejem v državno službo tudi, da je prosilec po dovršenem 21. letu starosti odslužil obvezni rok v stalnem kadru, razen, če je bil kot edini hranitelj nesposobnih rodbinskih članov ali kot stalno ali časno nesposoben oproščen službe v stalnem kadru, odnosno če je zavezan vojniki, da dokaže, da je plačal vojniko. Če ste torej celo pri zadnjem naboru spoznani za časno nesposobnega, ni nobene ovire za sprejem v državno službo.

Šolska izobrazba državnega uslužbenca. C. I. R. Kakšno ugodnost ima prosilec, ki je dovršil dva razreda gimnazije pri vstopu ali napredovanju v državni službi? — O kakšni ugodnosti radi dovršenih dveh razredov gimnazije se ne more govoriti. Civilni državni uslužbenec se dele na uradnike, uradnike pripravnike, zvanikičke in služitelje. Za vsako teh stopenj je poleg drugih pogojev predpisana določena šolska izobrazba. Tako se n. pr. za zvanikičko službo zahtevata najmanj dva dovršena razreda srednje ali nje enake druge šole. Poleg tega mora prosilec prej odslužiti dve leti v isti stroki kot dnevničar in mora biti prav dobro ocenjen. Za posredne stroke je predpisan še poseben strokovni izpit. Tako vidite, da dva razreda gimnazije ne nudita državnemu uslužbencu kakšnih posebnih ugodnosti, ampak sta pogoj za doseg zvanikičke službe.

Skrajšani rok. J. P. J. Vaša prva dva brata sta služila polni rok, tretji je kot otrok umrl, četrti je stalno nesposoben, peti brat je umrl in ni služil vojakov, Vi, ki ste šest, pa pridete letos na nabor. Kakšen rok boste služili? — Služili boste polni rok. — J. V. C. Vprašujete, če ima starejši sin pravico do skrajšanega roka. Mlađi sin je rojen 1913 in študira srednjo šolo. — Ker niste navedli očetove starosti, ne moremo točno odgovoriti. Pripominjamo pa, da po določilih zakona dijaki vobče ne štejejo med zadruge (rodbinske člane), dokler so v šoli in dokler niso odslužili svojega roka v stalnem kadru.

Oddaljenost kovačnice od ceste. F. K. K. Ob banovinski cesti nameravate postaviti novo kovačnico. Zupanstvo pa zahteva, da jo postavite 6 me-

Dr. JOŽE RANT

v Škofji Loki zopet redno ordinira za zobozdravništvo, čeljustno kirurgijo in ortodontijo.

trov od cestnega roba. Vi bi pa bili pripravljeni isto postaviti 4 metre proč od roba, ker imate le malo zemlje za stavbo. Ali Vas more zupanstvo prisiliti, da pustite toliko prazne zemlje pred kovačnico? — Niti Vi, niti zupanstvo nima popolnoma prav. Uredba o zaščiti javnih cest namreč določa, da se kovačnice ne smejo bliže ceste postaviti nego 10 metrov od cestnega roba. Izjeme pa dovoljuje pristojna cestna uprava. V Vašem slučaju si boste morali izposlovati dovoljenje kr. banske uprave, da boste mogli kovačnico postaviti bližje nego 10 metrov od banovinske ceste.

Spor radi kapa. Z. A. Str. Sosed je postavil tik meje zgradbo, tako da bide kap za 20 cm daleč tesneje na Vaš travnik. Sosed je pripravljen napraviti odtok vode in plačati tudi odškodnino. Vi pa hočete; da zgradbo umakne. — Radi moljenja pa se smete tožiti sosedu tekom 30 dni, odkar je bila postavljena streha, katere kap sega v Vaš zati prostor. Ker ste ta rok zamudili, pa lahko še tekom 30 let tožite sosedu na priznanje, da mu ne pristojna službena pravica kapi. Svetujemo pa, da se s sosedom radi malenkostne škode sama, brez tožb in stroškov, lepo poravnata.

Zid na meji. P. A. R. Imate zelenjadni vrt ograjen s kamnitim zidom. Zid se je na vrhu nagnil na sosedovo stran, kar je ogrožalo sosedu in ste zato vrhunec zida odstranili. Sedaj Vas sosed sili, da ta zid popravite. — Če ste res izključni lastnik zida, niste dolžni, da znova gradite svoj razpadli zid; v dobrem stanu pa morate zid vzdržati le tedaj, ako se je bati škode za mejaša.

Mlinske kamne

za belo in črno meljavo, sita svilena, volnena in žična jermeno za vsakrati pogon, tudi za mlatilnice in ostale mlinske potrebščine nudi najceneje **BRČAR & COMP.** Ljubljana, Kolodvorska ul. 35. - Zahtevajte cenik!

Pošljite naročnino!

A pomisli na njeno notranjo lepoto, preudari njeno zvestobo, čistost, štedljivost, razumnost, rednost — sploh vso njeno notranjo lepoto.

»Veš kaj,« je dejal prijatelj, »daj jo obrniti!«

Tega dvotipa se je spomnil Novak in sam nase je bil jezen, da se ga je spomnil in da ga to imenitno dekle ni mikalo in mu seglo v srce. Moj Bog, kako smo vsi navajeni le na zunanjo, na to, kar je iz prsti narejeno! Koliko žrtvujejo nekateri za lepoto obraza, lepoto telesa! A da je srce še tako zlato, mora ostati osamelo, ker nima vabljive zunanje naličnice. —

»Mina, prišel sem radi nekega vašega travnika, neke jase in predvsem radi neke peščene jame s strmimi obronki. To bi bilo izvrstno igrišče.«

»Travnik, jasa in peščena jama so Vam na razpolago! Trava tistega travnika je kislja, prav nič ne škodi, če jo pohodite.«

Vstala je, se za minuto oprostila in se vrnila z ovojnicjo v rokah.

»Tale bi rada dala za Vašo zvezo,« je dejala.

Ko so potem sedeli v senčnici in je bila mati tako prijazna in polna dobre volje, ker je dobila toliko svoje najljubše pijače in ko se je Novak tako ljubko razgovarjal, kakor da ne bi poznal nobenih težav in skrbi, se je Minino lice omililo. Se nikoli ji ni bilo tako lepo.

Čez nekaj dni je Tone na nekakšen način zvedel, da je darovala Mina tisoč dinarjev za njegovo mladinsko zvezo. Najprej je bil nejevoljen in si je mislil: Temule dá kar tisočak, a če jo jaz prosim tistih krajarjev za orglice, pa skopari. Dvesto orglic bi dobil za teh tisoč dinarjev! Vsa vas bi lahko igrala hanje. — A potem ga je pomirila misel, da je vendar lepo, ko je dala toliko in da je to gotovo razveselilo

Novaka in močno podprlo zvezo. Tudi za Boštjanove je častno, da se je izkazalo, kako so premožni in gosposki. Vsakemu človeku, če je hotel poslušati ali ne, je Tone povedal o tem tisočaku. Polagoma se je sam toliko navdušil, da je nekoč kar planil na Mino in jo divje poljubil. Vsa začudena je vprašala Mina, kaj da to pomeni.

»Ker si s tem tisočakom tako razveselila našega ljubega gospoda Novaka.«

Tedaj je nagloma objela fanta, ga pritiskala nase in ga ko nora poljubila.

Tone se ji je tako potrt izvil, ko da bi bil tepen.

Zunaj si je dejal:

»To je bilo kaj čudno za Mino, meni pa je bilo zelo sitno.«

In z rokavom si je prav pošteno odrgnil usta.

13.

Krčmar Vogelink je sklical protestni shod. Po vasi je razposlal polo, na katero naj se podpišejo vsi tisti, ki se hočejo udeležiti razgovora o šolskem vprašanju. Pa je dobil skoraj prazno polo nazaj. Kmečki človek ne piše rad. »Če bi utegnili, bi morda prišli,« jih je največ sporočilo. »Da bi se pa še posebej vpisali, tega pa nečemo.« Le nič pismenega iz rok! Izgovorjena beseda sfrči, a če kaj napišeš, je lahko deset let kje v omari spravljeno. Dokler je bil učitelj še v vasi in so morali še otroke pošiljati k njemu, se mu ni hotel nihče popolnoma zameriti. Ko bo pa odšel, potem pa že lahko udrihnejo po njem!

Oglasi v „Domoljubu“ imajo gotov uspeh!

upanja inozemstva se zlorabijo in ogledu blaga ne škodujejo.

Zgodba umetnika iz cirka. Zanimiva je zgodovina cirkuškega umetnika Leacha, ki je bil uslužben pri svetovno znanem cirkušu Barnumu. Njegov najboljši drzen nastop je bil nekoč ta, da se je spuстил v sodu preko na svetu največjega vodopada Niagare v Združenih državah. Vsi so bili tedaj prepričani, da se ne bo izmotal živ iz vodnega pritiska, a ga je nekoliko omamilo in si je hitro opomogel. Smrt ga je zalotila, ko je obiskal avstralsko glavno mesto Sydney. Spodrsnilo mu je, padel je v majhen potok ter utonil. Kos je bil vodopadu Niagare, a ne potoku!

Prebrisani trgovci. »Dernarja načeloma ne dajem v bogajme. Delo, če hočete! Kakšno delo si izbere?« Bernič: »Morda bi se pridružil in postal vaš kompanjon?«

Štrupene knjige. Senat v Združenih državah že več časa razpravlja, kako bi omejil uvoz po-hujšljivih knjig iz Evrope v Ameriko. Sestavili bodo poseben odbor, ki bo razpečevanje evropskih knjig nadzoroval. Za kakšno nas imajo! — Po pravici ali po krivem?

Ljubezen do domovine

VII.

Silno važna dolžnost, ki jo nalaga domovinska ljubezen, je skrb za izobrazbo.

Izobrazba je široka beseda, veliko skriva pod svojim plaščem.

Če govorimo o izobrazbi, mislimo predvsem na srce. Izobrazba srca! Naš Gregorčič je to izobrazbo odel v besede: »Da bomo narod poštenjakov, da bomo narod vrlih mož.« Neizrečeno bomo koristili svojemu narodu, če se bomo prizadevali za čednostno življenje svojega naroda. Po perju in po petju spoznaš ptiča, po vedenju in po govorjenju boš spoznal človeka.

Omejimo se v svoji razpravi vsaj na nekatere čednosti, ki nam jih nalaga izobrazba srca.

Vljudnost nam je potrebna. Vljudnost v obnašanju: pozdravljanje, ne vtikaj se samovoljno v tuje razmere, pusti ljudi v miru, ne meči kamenja za ljudi, za živino, ob cestah... Vljudnost v besedi: beseda ne bodi žaljiva, bodi prijazna, odkritosrčna, ne hinavska, dostojna, vredna človeka.

Treznost je čednost srca. Treznost v jedi in pijanci, pa tudi v besedi in v sodbi, beseda bodi resna, brez pretiravanja.

Skrbimo za poštenost. Poštenost najdalje velja, je že star pregovor, ki je duševna lastnina vseh narodov. Pošteno delo bo vedno našlo svojo ceno, poštena beseda bo vedno ohranila svojo veljavo. Poštenost je na mestu v trgovini, na mestu v tujem prometu, med prijatelji, povsod. Poštenost je že nekatero hišo visoko dvignila, nepoštenost pa jo je pokopala.

Prijaznost naj tudi omenim. Prijazen bodi z vsakim človekom, a ne z vsakim prijateljem. Prijazno besedo lahko z vsakim govoriš, a svojih skrivnosti mu ne odkrivaš. Prijazna beseda, prijazna postrežba, prijazno vedenje je povsod na mestu; ločiti pa je treba vedno med prijaznostjo in med prijateljstvom.

Sem spada tudi beseda o verski izobrazbi in o izpolnjevanju verskih dolžnosti. Le verjemite mi, da nič ne koristi svojemu narodu, kdor mu skuša kakorkoli omajati versko prepričanje, kdor se iz verskih zadev norčuje, kdor se za pouk v verskih resnicah ne briga, ali je morebiti samo mlačen. Verjetnost je rešitev našega naroda — pa seveda tudi drugih — nevernost in brezboštvo je njegov časna in večna poguba. Silno škodujejo ugledu lastnega naroda vsi tisti njegovi člani, ki gredo v tujino, svoje versko prepričanje pa pustijo doma, češ, tu ni očeta, ni matere, ni bratov, ni sester, ne domačega župnika, tu sem prost, brez vseh skrbi lahko živim. Grob kopljejo narodovemu življenju vsa tista in taka podjetja, ki siliijo svoje ljudi, delavce, k nedeljskemu delu. Ali ni to preklestvo naših dni: na eni strani truma takih, ki tožijo, da so brez dela, na drugi strani pa podjetja siliijo delavce k nedeljskemu delu! To je greh, ki

bo imel v bližnji bodočnosti grenke posledice. Ali je res svet v tem oziru udarjen s slepoto?

Mimogrede bi si še rad privoščil tiste hinavske pobožnjake, ki prihajajo pač v bližino cerkvenih vrat, naprej pa si ne upajo. Sebi in svojemu narodu ne delajo nobene časti.

Verska izobrazba in izobrazba srca sta si resnični sestrini. Kjer ni vere, tam tudi srčne čednosti pešajo, hirajo, dokler nazadnje ne usahnejo.

Ne pozabimo pa tudi na izobrazbo duha. Ta zahteva, da zna vsak človek vsaj brati, računati in pisati. To je podlaga, na kateri se nadaljnja izobrazba razvija.

Brezpredmeten je strah, ki ga še mnogokrat srečujemo pri ljudeh, češ, kdo bo pa delal, če bodo vsi ljudje študirali. Zahteve sedanjega časa so take, da je človek velik siromak, če zapira sebi ali svojim vrata do izobrazbe duha. Še tisti je siromak, ki po dovršeni osnovni šoli noče zidati dalje s pridobljenimi nauki, ampak pusti šolsko izobrazbo v nemar. Če prej ne, vsaj takrat bo spoznal, da je napačno ravnal, ko bo prišel k vojakom ali pa, ko si bo šel kruha iskat v tujino.

Ljubezen do lepe knjige spada tudi sem v poglavje izobrazbe srca. Narod, ki

knjigo ljubi in jo goji, ni še obsojen v smrt. Kjer ni ljubezni do knjige, tam se začneja pot do grobega materializma, čegar geslo je, pogaziti kolikor mogoče veliko duhovnih dobrin, gojiti in pospeševati pa le golo telesnost. Zadnje čase, tako se vsaj mnogim dozdeva, in jaz sem tudi med njimi, smo se preveč zagnali iz hrane lepe knjige ven na igrišče in telovadišče. Skrb za nego zunanosti je močnejša nego skrb za razvoj duševne plemenitosti in duševnih sil. Bo že treba malo usmeriti svoje korake nazaj.

Slabi zobje

»varijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe hibi odstraniti že s enkratno uporabo krasno oboje Obolorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej s malo tubo, ki stane Din 8.— Velika tuba stane Din 13.— Dobiva se povsod.

Cenjene dame!

Dlačice na bradi in drugod Vas ženirajo, Vam kvarijo Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »Venerac« eliksir Vas reši v par sekundah brez bolečin vseh nepotrebnih dlak. Naročite že danes. Ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica »Venerac« za 10 Din (predplačilo). Na povzetje 18 Din. Dve steklenici 28 Din, tri 38 Din. Rudolf Cotic, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10a.

Popoldne pri sestanku in pri kavi
prav rada Zlatorog vsem damam pravim:
»Vem, da vam všeč je moje stanovanje
in da, ki ga laž opraviš zate.
da belo le in čisto, vedno snažno.
Za mene to je vedno najbolj važno.
da milo Zlatorog se uveljavlji,
ker vse čistino po se mi opravi.«

O! moja Zlatorog — glas gre okrog:
... to terpenitinsko milo Zlatorog!

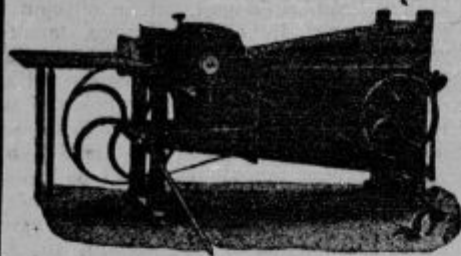
(Nadaljevanje sledi.)

16

Zlatorog

1000 dinarjev plačam

Če Vam Radio Balzam ne odstrani kurjih oči, bradavic, trde kože, bul itd. v treh dneh. — Hvala ležno se Vam zahvaljujem za Vaš čudežni balzam, s katerim sem brez bolečin odstranil 15 let staro kurje oko v 3 dneh. Spoštovanjem: Poznan Aleksander, Gor. Slaveč 1, p. Rogatec, Prekm. Lanek 10 Din (predplačilo), na povzetje 18 Din, dva 28 Din, tri 38 Din pošlje: R. Cotic, Ljubljana VII. (Stika), Kamniška ulica 10a.

DOBER GOSPODAR štedi svoje in svoje družine moči, če mlači namesto s cepci z **MLATILNICO**. **MLATILNICE** vseh vrst, geplje, čistilnice, trijerje, mline in stiskalnice za grozdje in sadje, slamoreznice, **LISTER**-motorje in **DEERING**-kosilnice, pluge in brane, črpalke za vodo in gnojnice, kotle za krmo in žganje, ves stavbeni material in razno železnino kupite ugodno v stari domači trgovini

Fr. Stupica v Ljubljani, Gosposvetska c. 1.

ZACHERLIN

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in škatlicah uniči ves mrčes. — Dobiva se povsod. >ZACHERLIN<, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

Stoj in čitaj!

Iz natečajevosti — torej popolnoma zastonj! — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih štirih stvari: Kje morete dobiti stalno domačo službo za pismena dela, kje se morete zastonj naučiti dobričkanosne domače obrti, ali če se želite baviti s prodajo nekakega zelo dobro izdane predmeta proti primernemu mesečnemu pavšalu, ozir. ako event. želite prevzeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne tvrdke. Pisite mi in priložite znambo za odgovor. Oskar Lustig, ravnatelj, Osijek, Krečmina ul.

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri trdkih

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Kmetovalci pozor!

Kupim slivov les v razni dimerziji v manjši in večji množini, ter črn gaber od 20—35 cm, lep, gladek, isto tudi hruskeve hlode ali žagance od 30—60 mm.

VIKTOR LOVRENCIĆ, splošno lesosrugarstvo, Ljubljana, Zalokarjeva 13.

Okrajne inšpektorije

sprejememo proti mesečnemu pavšalu Din 2400 in nadproizitji. Nadalje podučujemo in zaposlujeemo v vsakem okraju po eno spretno žensko zaradi daljnega poučevanja v strojnem pletenju kot hišni obrt. Ako se pošlje znamka za odgovor, pošljemo obsejna navodila. Zadruga Jugoslov. pletanja, Osijek.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

V VSAKO HIŠO >DOMOLJUBA<!

popolna razprodaja

**Vsled popolne opustitve
manufakturne trgovine na debelo**

se razprodaja detaljno celotna zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga globoko izpod cene.

Blago se bo razprodajalo - dokler traja zaloga - ob pondelkih, sredah in četrtkih med navadnimi poslovnimi urami, ter ob sobotah dopoldne. Kdor želi pri nakupu prihraniti, naj ne zamudi izredne prilike.

Jos. Ravnikar
manufakturna veletrgovina
Ljubljana

Miklošičeva cesta 7/L blizu hotela >Union<

manufakture!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki >Domoljuba< plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali javencev in narobe.

Okrajne zastopnike

za vse stroje sprejmemo, tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na >Union<, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III.

Dečka 13-14 l. starega, zdravega, pošteni kmetskih staršev, kateri ima veselje do kovaške obrti, sprejem s popolno oskrbo takoj. - 1/2 leta bi bil lahko pri hiši kot mali blapec. Franc Klemenc, kovač (fuzina) za sekire, motike, lopate, lemeže itd., Šmarca 21, p. Kamnik.

Vajenca, ki ima velejarstva sprejem v pouk. - Vsa oskrba v hiši. - Jernej Kurent, čevljar Črnača št. 55 p. Žejca.

Mizarskega vajenca

s rejnem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Cepeljnik, mizarstvo, Vižmarje št. 45 nad Ljubljano.

Kupim 2—500 l mošta, jabolčnika ali hrusevca. Ivan Pezdir, Brezovica 27 pri Ljublj.

Prilicna hiša s 4 sobami, kuhinjo in veliko kletjo se prodaja ali da v najem takoj. Naslov v podružnici >Slovenca<, Novo mesto.

Kupim bukova drva.

Ponudbe na upravo Domoljuba, šifra >Plačam naprej<.

ISO do 300 dinarjev

dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko! Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.

Kolarskega vajenca,

krepkega iščem. Hrana in stanovanje pri meni. Javh Franc, kolar, Kerkica pri Kranju.

Vajenca za čevljarstvo

obrt, pridnega, pošteni staršev, s celo oskrbo v hiši sprejme Avg Jeglič, Radeče pri Zidanem mostu.

Domačilo s hišo, gospodarskim splotjem, okrog 30 jobov zemljišča, v prijazni vasi na Dolenjskem, zelo ugodno prodam. Naslov se izve v upravi Domoljuba pod št. 7171.

2 pridna vajenca

iz poštene hiše sprejem za kleparsko, kotlarsko in instalatersko obrt. — Franc Sramek, klepar, kotlar in instalater v Trzinu. Nastop s 15. julijem. Več po dogovoru.

Kovačnica v dobrem stanju na vodni pogon s stanovanjem se prodaja po ugodni ceni vsled preselitve. Kje, se izve v upravi Domoljuba pod št. 7250.

Mizarski učenec

se sprejme takoj. Alojz Mesojedec mizar Koprivice št. 113, p. Vojna Dobropolje.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem poročilo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ KRMEJ, Log, pošta Škofja Loka.

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel

Oblastveno dovoljena